

INATSISARTUNUT ILITSERSUUT 2015
APPENDIX

Appendix

Appendix 1: Siunnersuusiornermi, apeqquteqaateqarnermi apeqquteqarnermilu ikiorteqarsinnaaneq.....	4
Appendix 2: Agguaqatigiissitsinikkut naatsorsueriaaseq (D'Hondtip periaasia).....	5
Appendix 3: Ataatsimiititaliat, nunani tamalaani aallartitat il.il., taakkulu suliassaat.....	8
Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq.....	8
Inuussitissarsiornermut Ataatsimiititaliaq.....	9
Eqqissimatitsinermit Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq.....	10
Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq.....	12
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq.....	14
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq.....	15
Inatsisinut Ataatsimiititaliaq.....	16
Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat.....	17
Kukkunersiuinermit Ataatsimiititaliaq.....	18
Aatsitassanut Ataatsimiititaliaq.....	19
Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq.....	19
Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaq.....	20
Qinigaasinnaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaq.....	21
Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq.....	21
Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat.....	22
Appendix 4: Inatsisartut ataatsimiittarfianni ileqqorissaarnermut najoqqutassat.....	24
Appendix 5: Inatsisartut Siulittaasuata ilassinninnernut angalanernullu aningaasartuuteqartarneranut, akeqanngitsunik ajunngitsorsiaanut tunissutinillu pissarsisarneranutmalittareqqusat.....	25
Appendix 6: Inatsisartunut ilaasortat atuuffigisaasa aningaasatigullu soqutigisasa nammineq piumassuseq malillugu nalunaarsorneqarnerat pillugu aalajangersakkat.....	33
Appendix 7: Skabelonit eqqaamasassallu allattorsimaffii.....	35

Appendix 1:

Siunnersuusionermi, apeqquaqateqarnermi apeqquaqarnermilu ikiorteqarsinnaaneq

Inatsisartunut ilaasortaq Inatsisartut inatsisissaattut aalajangiiffigisassaattulluunniit siunnersuummik saqqummiusserusuppat kiisalu apeqquaqaammik Naalakkersuisunulluunniit apeqquammik oqaluuserisassangortitserusuppat ilaasortaq taassuma suliarineqarnissaanut Inatsisartut Allattoqarfiannit ikiorsiivigineqarsinnaavoq.

Ataatsimiititalianut ataavartunut aamma ataatsimiititalianut inatsisit tunngavigalugit pilersineqartunut ataatsimiititalianut allatsinik arlalinnik Inatsisartut Allattoqarfianni atorfeqartitsisoqarpoq. Ataatsimiititaliami pineqartumi allatsi suliasamat pineqartumut siunnersuutiginiakkamut apeqquaqarfigiusamulluunniit tunngasumik suliaqartoq ilusiliinermik suliaqarnissamat atasumik ikiuussinnaatilluni siunnersuullunilu ikiuussinnaavoq.

Ilaasortap nammineerluni aalajangissavaa suna anguniarnerlugu, ataatsimiititaliamulli allatsimit siunnersuutiginiakkamut apeqquaqaatiginiakkamulluunniit tunngasumik ilusiliinissaq pillugu siunnersuiffigineqarlunilu ikiorsiivigineqarsinnaalluni. Tamatumani pineqartut tassaasinnaapput siunnersuutinik apeqqutinillu ilusiliinissamat piunasaqaatit qanoq ittuunerannik paasissutissat; tassunga ilanngullugu ilusiliinissamat piunasaqaatinut naapertuuttumik siunnersuutip apeqquutiluunniit ilusilerneqarnissaanut ilaasortaq ikiorserneqarsinnaavoq.

Tassaasinnaapputtaaq pineqartoq pillugu aalajangersakkat suut atuuttooreernerannik aammalu piffissami kingullermi pineqartoq pillugu Inatsisartunut siunnersuutinik apeqqutinilluunniit saqqummiussisoqarsimanerannik paasissutissat. Aamma siunnersuutiginiagaq assersuutigalugu Inatsisinut Tunngaviusunut, Namminersornermut inatsimmut inatsisinulluunniit allanut akkerliunersoq pillugu ilaasortaq nalilisitsisinnaavoq aammalu siunnersuut allatut qanoq ilusiliivigineqarsinnaasoq siunnersorneqarsinnaalluni.

Ikiorneqarnissamik saaffiginnissut ima siusitsigisukkut saqqummiunneqartariaqarpoq apeqquammik kissaatigineqartumik misissuinissamat Allattoqarfimmi sulisut periarfissinneqarlutik. Tamanna minnerunngitsumik atuuppoq ilaasortat ataatsimiinnissamat siunnersuutissaasa ilusilersorneqarnerannut tunngatillugu. Tamatumani ulloq tunniussivissaq sapaatit akunnerinik marlunnik sioqqullugu saaffiginninneq pisariaqarpoq.

Partiit allattoqarfii ukiuni kingullerni aningaasanik amerlaqisunik atugassinneqarput. Tamatumani siunertarineqarluni allattoqarfiit nammineerlutik Inatsisartunut ilaasortanik annertunerusumik siunnersuisarnissamat periarfissinneqarnissaat. Taamaattumik Inatsisartut Allattoqarfiannut saaffiginnittoqartillugu partiip allattoqarfiata oqaloqatigineqareersimanissaa naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Tamatumunnga taarsiullugu sammineqartoq pillugu § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquaqaammik suliaqarnissaq siunertamat pitsaanerusarsinnaavoq, immaqalu kingornagut siunnersuutissamat itisiliissutaasutut tunngavigineqarsinnaalluni. Apeqqutit taamaattut ima siusitsigisukkut apeqqutigineqartariaqarput akissut pisariaqarpat ulloq tunniussivissaq sioqqullugu siunnersuutissatut missingiummut ilanngunneqarsinnaassalluni.

Appendix 2:

Agguaqatigiissitsinikkut naatsorsueriaaseq (D'Hondtip periaasia)

Inatsisartut ataatsimiititaliaanni ilaasortanik qinersineq agguaqatigiissitsinikkut d'Hondtip periaasia malillugu pisassaaq (Inatsisartulli Siulittaasoqarfiannut tunngatillugu Inatsisartut Siulittaasuata tullii d'Hondtip periusaa malillugu kisimik qinerneqartarput. Inatsisartut Siulittaasuata nalinginnaasumik amerlanerussuteqarnikkut qinerneqartarpoq).

D'Hondtip periusaa malillugu ilaasortat immikkoorsitaarnernut, taaseqatigiiffisartagassamittut Inatsisartut siulittaasuannut nalunaarutigisaminnut, agguataarneqassapput. Aallaavittut imaat-tarpoq partiinut, kattusseqatigiinnut attaviitsutunulluunniit agguataarnerit tamarmik immikkut qinigaaqatigiiffittut nammineersutut isigineqartarlutik. Partiinullu immikkoorsitaarnerit, kattus-seqatigiit attaviitsullu qinigaaqatigiiffimmut anginerusumut, "qinersisoqartillugu suleqatigiiffik"-mik taaneqartumut, ataatsimut kattussinnaapput (Tamatumunnga tunngasoq ataani erseqqinnerusumik takujuk).

Qinigaaqatigiiffiit ataasiakkaat ilaasortaasa amerlassusii kisitsimmik agguataasumik 1-imik, 2-mik, 3-mik, 4-imik, 5-imik il.il. agguarneqassapput; tassa imaappoq ataatsimiititaliami pineqar-tumi ilaasortaasussat amerlassusissaat naammatsillugit. Taamaaliornikkut agguakkat inerneril arlallit anguneqassapput. Agguaanerit inerneril anginerit tallimat tamarmik immikkut ataatsimii-titaliami inissamik ataatsimik naleqarput. (Maluginiartariaqarporli Nunani Avannarlerni Killerni Siunnersuisoqatigiiffimmi Inatsisartut arfinilinnik ilaasortanik aallartitaqarmata, ileqquummallu Inatsisartut Siulittaasuata aallartitani ilaasortatut qinerneqartarnera, taamaalillunilu taassuma saniatigut ilaasortassanik allanik tallimanik qinersisoqassalluni. Aamma maluginiarneqartaria-qarpoq Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini Inatsisartut ilaasortatut aallartitaat marluin-naammata). Qinigaaqatigiiffik angusamut anginerpaamut attuumassuteqartoq taamaalilluni ataatsimiititaliami ilaasortamik siullermik ilaasortanngortitsisinnaatitaavoq. Qinigaaqatigiiffik angusat anginersaasa tullianik angusisoq ataatsimiititaliami ilaasortat aappaannik ilaasortan-ngortitsisinnaatitaavoq il.il. Qinigaaqatigiiffiit arlallit assigiimmik kisitsisitalimmik angusaqarpa-ta ataatsimiititaliami ilaasortatut inissaq makitsinikkut inuttalerneqassaaq. Qinigaaqatigiiffiit namminneerlutik aalajangissavaat ataatsimiititaliami ilaasortatut kina ivertinniarnelugu.

2014-imi ukiakkut ataatsimiinnermi partiit ilaasortaataasa agguataarsimanerat matuma kingu-liani assersuutitut takussutissiarineqarpoq.

Assersuut 1: Partiit arfinillit allanik suleqateqaratik ataatsimiititaliamut ilaasortassanik tallimanik qinersissapput. Siumut ataatsimiititaliamut pingasunik ilaasortaqaassaaq, Inuit Ataqaatigiillu marlunnik ilaasortaqaassalluni (silittunngorlugu ersarissisitaq).

Qinigaaqatigiit	Ilaasortat	Kisitsit agguaat				
		1	2	3	4	5
Siumut	14	14,00	7,00	4,67	3,50	2,80
Inuit Ataqaatigiit	11	11,00	5,50	3,67	2,75	2,20
Atassut	2	2,00	1,00	0,67	0,50	0,40
Demokraatit	2	2,00	1,00	0,67	0,50	0,40
Partii Inuit	1	1,00	0,50	0,33	0,25	0,20
Partii Naleraq	1	1,00	0,50	0,33	0,25	0,20

Ataatsimiititaliap siulittaasuanik qinersineq

Maluginiartariaqarpoq ilaasorta qinigaaqatigiiffimmit kisitsimmik anginerpaamik angusaqartu-meersoq, taamaalillunilu ataatsimiititaliami inissat tallimaasut siulliannik pissarsinnaatitaasoq, imaanngimmat pinngitsoorani ataatsimiititaliamut siulittaasuussasoq. Ataatsimiititaliammi siulittaasuni nammineerluni qinertussaavaa (Siulianili oqaatigineqartutut Inatsisartut Siulittaasuat nalinginnaasumik amerlanerussuteqarnikkut qinerneqassaaq).

Taaseqatigiittarnissamik suleqatigiinneq

Partii, kattusseqatigiit attaviitsorluunniit immikkut qinigaaqatigiiffiuvoq, aatsaalli taamaassana-ni partii kattusseqatigiilluunniit partiinik, kattusseqatigiinnik attaviitsunilluunniit allanik taase-qatigiittarnissamik suleqatigiilersimappata.

Taaseqatigiittarnissamik suleqatigiittoqalersillugu ataatsimiititaliami ilaasortatut inissat agguataarneqarnerat allanngorsinnaavoq.

Assersuut 2: Partiit arfinillit Siumup, Atassutip Demokraatillu akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartut. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartut taamaalillutik ataatsimii-titaliami pingasunik ilaasortaataqalissapput, Inuit Ataqtatigiillu ataatsimii-titaliamut marlunnik ilaasortaataqassallutik (silittunngorlugu ersarissisitaq).

Qinigaaqatigiit	Ilaasortat	Kisitsit agguaat				
		1	2	3	4	5
Siumut, Atassut aamma Demokraatit	18	18,00	9,00	6,00	4,50	3,60
Inuit Ataqtatigiit	11	11,00	5,50	3,67	2,75	2,20
Partii Inuit	1	1,00	0,50	0,33	0,25	0,20
Partii Naleraq	1	1,00	0,50	0,33	0,25	0,20

Assersuut 3: Partiit arfinillit suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartunut marlunnut agguataarsimasut, tassalu Siumut aamma Inuit Ataqtatigiit kiisalu Atassut, Demokraatit, Partii Inuit aammalu Partii Naleraq. Siumup Inuit Ataqtatigiillu akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiit ataatsimii-titaliami sisamanik ilaasortaataqassapput (silittunngorlugu ersarissisitaq). Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartut Atassut, Demokraatit, Partii Inuit aammalu Partii Naleraq ataatsimii-titaliamut ataatsimik ilaasortaataqassapput (silittunngorlugu ersarissisitaq).

Qinigaaqatigiit	Ilaasortat	Kisitsit agguaat				
		1	2	3	4	5
Siumut aamma Inuit Ataqtatigiit	25	25,00	12,50	8,33	6,25	5,00
Atassut, Demokraatit, Partii Inuit aamma Partii Naleraq	6	6,00	3,00	2,00	1,50	1,20

Appendix 3:

Ataatsimiititaliat, nunani tamalaani aallartitat il.il., taakkulu suliassaat

Ataatsimiititaliat UPA14-imi pilersinneqartut taakkulu suliassaqarfii matuma kinguliani takussutissiarineqarput. Tamatuma saniatigut Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni kiisalu Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni kalaallit sinniisuutitaasa suliassaat nassuiaatigineqarput.

Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugu Sanaartornermut Ataatsimiititaliap suliassaraa siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut innersuunneqartut suliarinissaat.

Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquteqartarnermigut, suliassaqarfimmi iluani ingerlatsinermik malinnaanissamut pisussaavoq aammalu Naalakkersuisut inatsisitigut killissarititaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatillugu killigititat iluanni ingerlatsinissaat nakkutigissallugu.

Suliassaqarfii soqutigisaqarfii:

Angallannermut tunngasut:

- Timmisartuussisarneq: -silaannakkut angallanneq. -qulimiguullit mittarfii, Mittarfeqarfiit (GLV).
- Imarsiorneq: - nunami namminerimi aamma avataani. - inuttaasunut sulinerimi atugassarititaasut aamma malittarisassat.
- Umiarsualiviit: - sanaartorneq, - aserfallatsaaliineq, - ingerlatsineq.
- SAR-sillimaniarneq (ujarlertarnermik annaasiniartarnermillu sillimaniarneq)
- Siuliani allassimasut pillugit kiffartuussinerimi isumaqatigiissutit
- Aqquserniornerit aamma ilaasunik nassiussanillu angallassineq.
- Assartuussissutit pillugit pisortanit nakkutillineq, matumani biilit imaatigullu angallatit.
- Imaatigut annaassiniutit aamma annaassiniartarnermik kiffartuussineq.

Siunissami angallannermi ilusissaasoq Ataatsimiititaliamit immikkut isiginiarneqarpoq, Ataatsimiititaliallu Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap inassutai isiginiarpai.

Pilersuineq:

- Usinik assartuineq
- Royal Arctic Line
- Nunaqarfinnik pilersuineq

Nukissiornermut tunngasut:

- Illoqarfinni nunaqarfinnilu imermik pilersuineq
- Erngup nukinga aamma ataavartumik nukissiuutit aamma nukimmik pilersitsisut (- anorrip, seqernup aamma nunap kissaata nukinga)
- Innaallagiat, matumanittaaq illoqarfinni aamma nunaqarfinni innaallagissamik pilersuineq (Nukissiorfiit)

Attaveqatigiinnermi pissutsit:

- Allakkerineq.
- Qarasaasiat pillugit, paasissutissiisarnermi teknologii pillugu matumanilu internet pillugu pissutsit

- Tele, TV aamma raadiuqarfii taakkunanillu sanaartornerit
- Raadiumik attaveqarneq pillugu pissutsit.
- Nalunaarasuartarneq pillugu pissutsit.

Ineqarnermut pissutsit:

- Pisortat ininik attartortitsivii: INI A/S aamma ISERIT A/S
- Ininut tapiissuteqartarneq/boligstøtte
- Utaqqiisaasumik inigititat
- Init attartortittakkat
- Sulisorisat inaat
- Nutarterineq

Nunamik pilersaarusionerq, sanaartornermi pissutsit:

- Nunamik pilersaarusionermit inatsisilionerq aamma illoqarfimmi nunaqarfimmilu nunaminertanik tunisisarneq
- Piginneqatigiilluni illulortiterneq
- Sanaartukkat pillugit aamma suliarinnittussarsuisarnermi inatsisilionerq
- Sanaqatigiilluni illuliat
- Sanaartoriaaseq 10/40/50 aamma 20/20/60
- Illulortiterneq kommunimit tapiiffiqineqartartoq
- Sanaartornermi aqqissuussineq: nuna tamakkerlugu aamma nunaqarfinni isorliunerusunilu
- Sanaartornermut aserfallatsaaliinermullu aningaasaateqarfik
- Illuut A/S

Oqaluuserisassat pillugit Ataatsimiititaliaq (Siulittaasoqarfik)

Ilitersuummi piffimmi allami Siulittaasoqarfiup suliassaasa nassuiaatiginerat innersuussutigineqarpoq.

Inuussitissarsiornermut Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugu Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap suliassaraa siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut innersuunneqartut suliarinissaat.

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquteqartarnermigut, suliassaqarfimmi iluani ingerlatsinermik malinnaanissamut pisussaavoq aammalu Naalakkersuisut inatsisitigut killissarititaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatilugu killigititat iluanni ingerlatsinissaat nakkutigissallugu.

Suliassaqarfii soqutigisaqarfiilu:

Inuussutissarsiutigalugu ingerlatsiviit inuussutissarsiornikkullu pissutsit nalinginnaasut:

- Unammilleqatigiinneq unammilleqatigiinnermilu inatsit
- Niuerneq. KNI Pilersuisumi, Nuuk Imermi Sullissinissamik isumaqatigiissutit
- Inuussutissarsiorneq inuussutissarsiornermullu inatsit
- Pisineq/tunisineq pillugit inatsit
- Nioqqutissanik eqqussuineq/annissuineq
- Assassorluni sulineq
- Nunaqarfinni tunisassiorneq allatullu inuussutissarsiorneq

- Imerniartarfeqarnermut tunngasut, imigassanik aalakoornartulinnik tuniniaasarneq sassaallertarnerlu
- Inuussutissalerinnermut tunngasut
- Nukissiuteqarneq

Inuussutissarsiutinut tapiissuteqartarnermut tunngasut:

- Nunami suliffeqarfiit

Aningaaserivinnut- Sillimmasiisarnermullu tunngasut:

- Pappiaqqanik nalilinnik niuerneq
- Aningaasaliissuteqartarnermut tunngasut allat

Atuisartunut tunngasut:

- Atuisartut Siunnersuisoqatigiivi
- Nittarsaassineq
- Nioqqutissanik allagartalersuisarneq
- Akit
- Akiligassarsisarnermut tunngasut

Takornariaqarneq:

- Kalaallit Nunaanni takornariaqarneq ataatsimut isigalugu
- Inatsiseqarneq, takornariaqarnermik ingerlatsinnermut tunngasutigut
- takornariaqarnermik ingerlatsinnermi aningaasatigut atugassarititaasut

Nunat tamalaat akornanni niueqatigiinnermut tunngasut:

- WTO, il. il.

Suliffissarsiuussisarfeqarnermut tunngasut:

- Suliffissarsiuussisarfeqarnikkut pilersaaruserneq
- Suliffissamik innersuussisarneq
- Suliffissaaleqinerup akiorniarnissaa
- Sulisilluni ajutoornerit
- Suliffimmi avatangiiserisat

Suliassat annertuut:

- Kalaallit Nunaanni Aluminiumik aatsitsiviliornissaaq
- Aluminiumik aatsitsiviliornissamut atatillugu aningaasalersuinissamut tunngasut
- Suliffissarsiuussisarfeqarnermut tunngasut aluminiumik aatsitsiviliornissamut suliassanullu allanut annertuunut tunngasut ataatsimut isigalugit
- Suliani annertuuni inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkullu tunngasut

Eqqissimatitsinnermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugu Eqqissimatitsinnermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap suliassaraa siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut innersuunneqartut sularinissaat.

Eqqissimatitsinnermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquteqartarnermigut, suliassaqarfimmi iluani ingerlatsinnermik malinnaanissamut pisussaavoq aam-

malu Naalakkersuisut inatsisitigut killissarititaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatillugu killigitat iluanni ingerlatsinissaat nakkutigissallugu.

Suliassaqarfii soqutigisaqarfiilu:

Eqqissimatitsinermut pinngortitamullu pissutsit:

- Eriagisassat illuutillu itsarnitsat aalaakkaasut pillugit eqqissimatitsinermut maleruagassat.

Pinngortitamik eqqissimatitsineq.

- Uumasut nujuartat naasullu nungutaanissaminnik ulorianartorsiortut nunat tamalaat akornanni nioqqutigineqarnerat.
- Uumasut nujuartat naasullu nungutaanissaminnik ulorianartorsiortut nunatsinnut eqqunneqarnerat tassangaaniillu annissorneqarnerat.
- Sumiiffinnik, nunaminertanik eqqissimatitsinerit, naasut il.il.

Pisuussutitik uumassusilinnik eqqissimatitsinermut maleruagassat, soorlu:

- Miluumasut imarmiut, miluumasut nunamiut, timmissat aamma aalisakkat.
- Ataasimut isigalugu piujuartitsineq tunngavigalugu isumalluutinnik uumassusilinnik nujuartanik aqutsineq aamma isumalluutitik atuineq.

Pinngortitamik illersuineq.

- Atortut pillugit pilersarusiorneq.
- Sukisaarsaartaffissianik pissarsisarneq.
- Kulturikkut avatangiisit.
- Angallassineq, taassumalu avatangiisinut tunngasutigut kingunerisassai.
- Nunami, tassungalu ilanngullugu Sermersuarmi, silaannarmi imaanilu mingutsitsineq.

Avatangiisinut pissutsit:

- Nunami, tassungalu ilanngullugu Sermersuarmi, silaannarmi imaanilu avatangiisinik illersuineq.
- Eqqagassalerineq il.il.
- Immikkoortiterisarneq
- Atueqqiineq.
- Illoqarfinni nunaqarfinnilu eqqakkanik ikuallaaneq.
- Eqqaavissuit allatigullu eqqakkanik inaaliiviit.
- Avatangiisinut immikkut ulorianartunik eqqagassalerineq.
- Avatangiisinut mianerinnittumik aamma piujuartitsineq tunngavigalugu nukimmik atuinerup, atorluaanerup aallatigullu isumalluutitik atuinerup qulakkeerneqarnissaa.
- Nioqqutissanik peqqissutsimut avatangiisinullu ulorianartunik atuisut illersornissaasa qulakkeerneqarnissaa.
- Pinngoqqaatit pillugit teknologii, matumanittaaq inuussutissat enzymillu pinngoqqaatinik suliarineqarsimasut.

Uuliamik aatsitassanillu ujarlerneq aamma atuineq:

- Uuliamik ujarlernerme, uuliamik piaanermi aamma nunami immallu naqqani aatsitassanik atuinerme avatangiisinut pissutsit apequtillu.

Sila pillugu pissutsit:

- Sila pillugu pissutsit aamma mingutsitsinerup, silap, pinngortitap aamma avatangiisitigut ataqatigiinnerit.

- Nunami namminerimi nunallu tamalaat akornanni sila pillugu suliniarneq.
- Suliniutit CO2-mik aniatsitsinermik annikkillisaatit.

Pinngortitaleriffimmi, Asiami, Danmarkimi Miljø- og Energiministeriami, Dansk Polarcenterimi, Miljøstyrelsenimi aamma Danmarks Miljøundersøgelser-imi Kalaallit Nunaannut tunngassutillit pingaarutillillu Ataatsimiititaliap sutigut tamatigut soqutigisassarai. Tamanna aamma atuuppoq Kalaallit Nunaanni misileraavinnut aamma misissuiffinnut tunngasuni, soorlu Zackenberg, Nuuk Basic il.il.

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Issittumi silamut, pinngortitamut avatangiisinullu pissutsit ataatsimiititaliap suliassaqarfiiniillutillu soqutigisaqarfiiniittut.

Pinngortitaq aamma avatangiisit pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaat amerlaqisut Kalaallit Nunaannut atuuttut Ataatsimiititaliap eqqumaffigai.

Tamatuma saniatigut Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini, Issittumi Siunnersuisoqatigiinni aamma Nunat Avannarliit Killit Siunnersuisoqatigiivini kiisalu suleqatigiiffinni allani pinngortitamut avatangiisinullu pissutsit pisussaaffiliisut Kalaallillu Nunaannut attuumassuteqartut ataatsimiititaliamit malinnaavigineqartariaqarput.

Ataatsimiititaliap susassaqarfiinut tunngasuni nunanut allanut attuumassuteqartunut Ataatsimiititaliaq malinnaassaaq.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq

Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Suleriasiat naapertorlugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap suliassaraa siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut innersuunneqartut sularinissaat.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalackersuisunut apeqquqeqartarnermigut, suliassaqarfimmi iluani ingerlatsinermik malittarinninnissamut pisussaavoq aamma lu Naalackersuisunut inatsisitigut killissarititaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatillugu killigititat iluanni ingerlatsinissaat nakkutigissallugu.

Suliassaqarfii soqutigisaqarfiilu:

Isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu:

- Isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu
- Oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit isumaginninnermi suliassatigut suleqatigiinnissaat
- Kommunit akunnermini akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii

Pissaqarnikkut isumannaallisaavigineqarnissaq pillugu Avannaamioqatigiit isumaqatigiissutaat.

Innarluutillinnut tunngasut:

- Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat
- Annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu inissiisarfiit

Ilaqutariit pillugit inatsisitigut maleruagassat:

- Nammineersinnaatitaanermik inatsit
- Aappaariinnermi inatsisitigut malitsigitinneqartartut
- Meeqqat inatsisitigut illersugaanerit
- Meeqqanut tapiissutit
- Meeqqanut pilersuutit akilersuutit meeravissiarthaanermullu tapiissutit tunniunneqartarneri

Meeqqanut inuusuttunullu tunngasut:

- Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq
- Meeqqanut inuusuttunullu ulloqunnuarlu paaqqinnittarfiit

Inersimasunut immikkut ingerlataqarfiit:

- Inersimasunut immikkut ingerlataqarfiit, taakkunungalu ilanngullugit qimarnguiit

Isumaginninnikkut ikiorsiissutaasartut:

- Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarneq
- Pisortanit ikiorsiissutit
- Naartunermi, ernereerermi meeravissiarthaanermilu sulingiffeqartarneq ullormusiaqartarnerlu
- Pisortanit soraarnerussutisiat
- Utoqqaat illui.
- Siusinaartumik soraarnerussutisiat piginnaanngorsaaqqiinerlu
- Ineqarnermut tapiissutit aamma ineqarnermut atatillugu meeqqanut tapiissutit

Nunatsinni peqqinnissaqarfik:

- Peqqinnissaqarfiup aquneqarnera aqqissuussaaneralu
- Peqqinnissaqarfiup kiffartuussineri
- Peqqinnissaqarfimmi sulisut (nakorsat, peqqissaasut, ernisussiortut il.il)
- Isiginnaarutikkut nakorsiartitsisarneq

Nappaatit, ilaatigut makku:

- Timikkut tarnikkullu nappaatit
- Akiuussutissanik kapuineq
- Nappaalanerit upalungaarsimanerlu
- Kinguaassiuutitigut nappaatit
- HIV/AIDS

Inuiaat peqqissuunissaat inuiaallu peqqissuunissaannut pilersaarut.

Pinaveersaartitsineq.

Nakorsaatit.

Naartuneq erninerlu:

- Naartunermi eqqiluisaarneq erninissamullu ilitersuineq
- Naartuersinneq naartunaveersaatillu

Kigutilerineq.

Peqqinnissaq pillugu nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit.

Tupa avatangiisinillu tupatorfiunngitsunik isumannaarineq.

Inuussutissanik nakkutilliineq (nersutit nakorsaaniat piumasaqaatit).

Pissutsit nunanut tamalaanut tunngasut:

Tamatuma saniatigut nunat avannarliit sinnerini aammalu Nunat Avannarliit Killiit suleqatigiinne-ranni peqqinnissakkut ineriartorneq ataatsimiititaliamit malinnaavigineqartariaqarpoq. Taakku-nunnga atatillugu isumaqatigiissutit ilaat Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarsi-masut pisussaaffiliisuusinnaapput.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq

Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiornermut aningaasaliissuteqartarnermullu aaqqissuussaanni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq qitiusumik inissisimavoq.

Tamanna eqqarsaatigalugu tamanut atuuttumik aningaasaqarniarnikkut politikimut ingerlaavar-tumik malinnaasarpoq aningaasaqarniarnikkullu pingaarnertut tullerriaarinernut atatillugu oqal-linnerni peqataasarluni.

Sulinerup tamatuma ilagisaatut Naalakkersuisut nassuiaasiaannik Aningaasaqarnermut Ataatsi-miititaliaq pissarsiniartarpoq, naalakkersuisunut ilaasortanik apersuisarluni Kalaallillu Nunaanni, taamatullumi nunani tamalaani paasisassarsiorluni angalanertigut tamanut tunngasumik paasisi-masani annertusartarlugit.

Kattuffinnik suliffeqarfinnillu angisuunik ataatsimeeqateqartarnikkut illua tungeriit killiffii siu-nissamullu pilersaarutaat pillugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq paasisassarsiortarpoq.

Suliassaqarfiit soqutigisaqarfiillu aningaasaqarnermut tunngassutillit:

- Suliassanik ataatsimiititaliamut innersuunneqartunik suliarinnissalluni
- Nunatsinni nunarsuullu ilaani nunatsinni aningaasaqarniarnermik sunniuteqartumik aningaasa-qarniarnikkut ineriartorneqarnermut malinnaassalluni
- Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni ukiumoortumik aningaasanut inatsisissatut siunner-suummik suliaqassalluni, tassungalu ilanngullugu aningaasaqarniarnikkut politikimut najoqqu-tassat pingaarnertut aalajangersaaviginerini peqataassalluni
- Inatsisartut ukiumi siullermeerlutik ataatsimiinneranni ilassutitut aningaasaliissutitut inatsi-sissatut siunnersuummik suliarinnissalluni
- Ukiup ingerlanerani Naalakkersuisunit aningaasaliissutissatut qinnuteqaatinik suliarinnissal-luni
- Aningaasaliissutit aningaasaliissuteqarnermut tunngavissaatitanut naapertuuttumik atorner-qarnissaat qulakkeerinneqataaffigissallugu

Kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 2 naapertorlugu aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerani siumut naatsorsuutigine-qarsinnaasimangitsunik ukiumi missingersuusiorfiusumi Naalakkersuisut aningaasartuuteqar-nissaat isertitaqarnissaallu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq akuersissutigisinnaavaa.

Suliassaqarfiit soqutigisaqarfiillu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu tunngassutillit:

Isertitanit akileraarutit:

- Inummut akileraarutit.
- Selskabit akileraarutaat.
- Iluanaarutinit akileraarutit.
- Marloraammik akileraarusiinnginnissaq.

Aningaasanik ileqqaarluni katersinerit akileraarutitigut ajunngitsorsiassartallit.

Akitsuutit:

- Umiarsualivissinnermut akitsuutit.
- Raajanut akitsuutit.
- Aningaasannanniarnermut akitsuutit.
- Naqissusiinnermut akitsuutit.
- Aningaasanoorutinit akitsuutit.
- Nioqqutissanik eqqussinermut akitsuutit.
- Qamutinit motorilinnut akitsuutit.
- Avatangiisinut nukissiuutinullu akitsuutit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq

Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap suliassaraa siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut inner-suunneqartut suliarinissaat.

Aalisarnermut-, Piniarnermut- Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquteqartarnermigut, suliassaqarfimmi iluani ingerlatsinermik malittarinninnissamut pisussaavoq aammalu Naalakkersuisut inatsisitigut killissaritaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatillugu killigitat iluanni ingerlatsinissaat nakkutigissallugu.

Suliassaqarfii soqutigisaqarfiilu:

Ukuninnga nakkutilliineq (piujuartitsinermik tunngaveqarneq, aningaasaqarneq il.il.)

- Aalisarnek tamaat (Kilisalluni aalisarnek, raajarniarnek, qassutiniq kivisittakkanik aalisarnek, ningittagarsorluni aalisarnek, kapisilinniarnek, eqalunniarneq, assagiarsunniarneq, uiluinniarnek, bundgarnersorluni aalisarnek il.il.).
- Aalisarsinnaanermut akuersissutit.
- Pisassanik agguaassisarneq

Tunisianik nalunaaruteqartarneq, tunisineq tunisassiornerlu makkuninnga:

- Aalisakkat
- Piniakkat
- Naasorissaanermut nioqqutissiat

Inuussutissarsiuutigalugu piniarneq aamma inuussutissarsiuutigalugu piniarneq makkuninnga (taamaattoq apeqqutit eqqissimatitsinermut tunngasut pinnagit):

- Miluumasut imarmiut

- Miluumasut nunamiut
- Timmissat

Piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissutit.

Nunalerineq:

- Inuussutissarsiuutigalugu naasunik il.il. naatitsinermut nunaminernik atuineq killiliisarnerlu
- Nersutaateqarneq
- Imaani tatsiniluunniit tukertitsiviit
- Nersutit nappaataannut nakorsaqaarnermut tunngasut

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq

Inatsiseqaarnermut tunngatillugu naalakkersuinikkut suliassat nalinginnaasut tunngaviumillu inatsiseqarnikkut, ingerlatsiveqarnikkut kommuninullu tunngasumik inatsiseqarnikkut aamma pigisanut inatsiseqarnikkut kiisalu eqqartuussiveqarnikkut apeqqutinut tunngasut Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumagisarpai. Kiisalu Inatsisartut Ombudsmandiata nalinginnaasumik sulineranut atatillugu ataatsimiititaliaq susassaqtutut ataatsimiititaliaavoq.

Ingerlatsiveqarnikkut tunngasumut ilaapput Danmarkip Naalagaaffiata Inatsisai Tunngaviumut, Namminersorneq pillugu Inatsit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat nammineerlutik Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit maleruagassaat, taakkununga ilaallutik Inatsisartunik qinersisarneq, Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaanerat aammalu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerannut apeqqutit.

Ingerlatsiveqarnikkut kommuninullu tunngasumik inatsiseqaarnermut tunngasutigut Inatsisartut ataanni ataatsimiititaliat ataavartut sinnerinut atasuunngitsunut, assersuutigalugu sulianik suliarinnittarnermut inatsimmik, paasitinneqarsinnaatitaaneranut inatsimmik, nalunaarsuisarnermut inatsiseqaarnermik, tjenestemandit pillugit inatsimmik, Namminersorlutik Oqartussat allaffeqarfiannik, kommunini qinersisarnermut inatsimmik kiisalu kommunit nunaqarfiillu aqunneqaarneranik sammisanik nalinginnaasunik ataatsimiititaliaq sammisaqarpoq.

Pigisanut inatsiseqaarnermut tunngasuni nalinginnaasumik isumaqatigiissuteqartarnermut taarsiissuteqartarnermullu inatsiseqarneq, sillimmasiisarnermut inatsiseqarneq, piginneqqaartutut piginnaatitaaffeqarneq, eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuisarneq qularnaveqqusiinerlu taaneqarsinnaapput.

Eqqartuussiveqarnermut ilaapput politiit eqqartuussiviillu, pinerluuteqarsimasunik eqqartuussivik pineqaatissiisarnermullu tunngatillugu aqqissuussineq. Innuttaasut inatsisitigut illersugaanerannut, inatsiseqaarnerup pitsaassusianut ingerlatsiviullu innuttanik kiffartuussineranut tunngasut pillugit inatsiseqaarnermut naalakkersuinikkut pingaarnertut isummersuutit Inatsisinut Ataatsimiititaliap nakkutigisassarai.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat 1952-imi pilersinneqarpoq aammalu Danmarkimit, Finlandimit, Islandimit, Norgemit, Sverigemit, Savalimmiunit, Kalaallit Nunaannit Ålandimillu inatsisiliortut katillugit 87-it suleqatigiillutik oqallittarfigalugu. Inatsisartut Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni marlunnik ilaasortaqaarput.

Nunat Avannarliit Ministerrádiat, nunat avannarliit naalakkersuisuisa taamaaqataanik suleqatigiiffigisaat, 1971-imi pilersinneqarpoq.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat nunani avannarlerni inatsisartut suleqatigiiffigaat. Siunnersuisoqatigiiffik ilaatigut nunani avannarlerni naalakkersuisunut siunnersuisarfittut atuuppoq.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni ilaasortat ilaatigut siunnersuisoqatigiiffiup siulittaasoqarfiani aammalu naalakkersuinikkut ataatsimiititaliani tallimaasuni ilaatigullu partiimik agguataarnerini sulipput.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat ukiumut marloriarluni ataatsimeersuartarpoq. Danmark, Finland, Island, Norge aamma Sverige paarlakaajaallutik ataatsimeersuarnerni qaaqqusiususarput. Tamatumani nunani avannarlerni inatsisartunut ilaasortat ataatsimiinnermi katersuuttarput.

Ataatsimiinnerit allat arlalippassuit ataatsimeersuarnerni ingerlanneqartarput. Nunani avannarlerni naalakkersuisut sinniisuutitaat imminnut ataatsimeeqatigiittarput inatsisartunillu ataatsimeeqateqartarlutik. Statsministerit illuatungiliuttullu siuttui Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiata sammisamik ullutsinni pisunik sammisaqarfiusumik ataatsimeersuarnerni peqataasarput. Ataatsimeersuarnernit saniatigut ataatsimiititaliat ukiumut marloriarlutik ataatsimiittarput, paasisassarsiorluni ukiumoortumik angalanerup saniatigut. Tamatuma saniatigut ilaasortat ataatsimeersuarnerni, isumasioqatigiinnerni assigisaanniluunniit peqataasinnaasarput.

Ilaasortanit katillugit 87-iusunit Inatsisartut ilaasortaataat naak marluinnaagaluarlutik Nunani Avannarlerni Siunnersuisoqatigiit partiinut agguataarnerini suliaqartutullu ataatsimiititaliani ataatsimiinnerni peqataasarnermikkut nunat avannarliit sinnerisa inatsisiliortuinut Kalaallit Nunaata soqutigisaasa malunnartinneqarnissaat qulakkeertarpaat. Taamaalilluni nunat avannarliit suleqatigiinneranni nunatta ilaasortaataat marluusut Kalaallit Nunaata avammut kiinnertartorai taakkulu nunatsinni pissutsit nunanit tamalaanit akuersaarneqarnissaat ilisimaneqarnissaallu pilersitseqataaffigisarlugu. Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni inatsisiliortut suleqatigiinnerat Ministerrádimut aalajangersagaliornertigut piviusunngortitsivigineqartarpoq.

Ulloq 28. November 2014-imi qinersisoqarnissaata tungaanut Nunat avannarliit Siunnersuisoqatigiiviffiata Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaanni aamma Nunat avannarliit Avatangiisinut Pinngortitamilu Isumalluutinut Ataatsimiititaliaanni nunatsinnit sinniisorisat marluusut 2004-ip naanerani ilaasortaapput.

Nunat Avannarliit Ministerrádiat

Nunat Avannarliit Ministerrádiat tassaavoq nunat avannarliit naalakkersuisuisa, tassunga ilanngullugu Naalakkersuisut, suleqatigiiffiat. Ministerrádimi ataatsimiittarput naalakkersuisut sinniisuutitaat aammalu ilaatigut nunani avannarlerni isumaqatigiissutinik ilusilersuisarlutik.

Suliaqartutut ministerrádit quliupput suleqatigiinnerlu ministerrádit 11-annit, nunani ilaasortaataqartuni nunani avannarlerni suleqatigiinnermut ministerinik inuttaqartumit, ataqatigiissaarneqarpoq.

Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut suliareneqartussanngortinneqartut Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliap suliassarai.

Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliap suliassaanut, oqartussaaffiunut, nipangiusimasassaanut il.il. tunngasut Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§-ini 18-imi aamma 19-imi nassuiaatigineqarput.

Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliap nunatta karsiata naatsorsuutai kukkunersuisullu taakununga oqaaseqaataat ukiumut ataasiarluni misissortarpai, naatsorsuutillu pisariaqalersitaannik Naalakkersuisunut apeqquteqarlunilu oqaaseqarfiginnittarluni. Ataatsimiititaliap nalilersorsinnaavaa suliffeqarfii kukkunersuinermut ilaasut aningaasaataasa aqunneqarneranni suliffeqarfiillu ingerlanneqarneranni aningaasanut tunngasut naapertuuttumik isiginiarneqarsimanersut. Ataatsimiititaliap kukkunersuinerminut atugassatut atortussat pisariaqartut tamaasa oqartussaasumit naatsorsuuserisumit piniarsinnaavai. Tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat aktiaatilittut soqutgisaannik Naalakkersuisut isumaginninnerat ataatsimiititaliap nakkutigaa. Tassunga atatillugu aktiaateqarluni ingerlateqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut ingerlanneqarneranni aningaasanut tunngasut naapertuuttumik isiginiarlugit qulakkeerniarneqarsimanersut ataatsimiititaliamit naliliiffigineqarsinnaavoq.

Kiisalu Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquteqartarnermigut, suliassaqarfimmi iluani ingerlatsinermik malittarinninnissamut pisussaavoq aammalu Naalakkersuisut inatsisitigut killissaritaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatillugu killigittat iluanni ingerlatsinersut nakkutigissallugu.

Suliassaqarfii soqutigisaqarfiilu:

- Aningaasartuutit isertitallu aningaasaliissutaasimasut malillugit isumagineqarlutillu atornerqarnersut nalilersornissaat.
- Namminersorlutik Oqartussat nalilinnik pigisaannik aningaasaqarnikkut isumannaatsumik ingerlatsisoqarnersoq nalilersussallugu, tamannalu anguneqarsinnaaqqullugu nammineq male-ruagassanik siunnersuuteqartarnissaq.
- Landskarsip naatsorsuusereriaasianik pitsanngorsaataasinnaasunik siunnersuuteqartarnissaq, tamanna ataatsimiititaliamit pisariaqartutut isigineqaraangat.
- Kukkunersuisut avataaneersut nalunaarsuiffiisa nassuiaataasalu aammalu Naalakkersuisut taakku pillugit nassuiaataasa isummerfigisarnissaat.
- Inatsisartunut naatsorsuutit akuerineqarnissaat pillugu inassuteqaateqartarnissaq.
- Kukkunersuisussamik toqqaanissaq pillugu Inatsisartunut inassuteqaateqartarnissaq.

Aatsitassanut Ataatsimiititaliaq

Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugu Aatsitassanut Ataatsimiititaliap suliassaraa siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut innersuunneqartut sularinissaat.

Aatsitassanut Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquteqartarnermigut, suliassaqarfimmi iluani ingerlatsinermik malittarinninnissamut pisussaavoq aammalu Naalakkersuisut inatsisitigut killissaritaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatillugu killigittat iluanni ingerlatsinissaat nakkutigissallugu.

Suliassaqarfii soqutigisaqarfiilu:

Aatsitassanut tunngasut:

- Nunami imaanilu aatsitassanik iluaquteqarneq
- Aatsitassat
- Qaarusunni pīaaneq ataatsimut isigalugu
- Qaarusunni pīaaffiusuni eqqaanilu sillimaniarneq
- Aatsitassarsiorfinni matusuni salinissamut akuersissuteqartarnermi pīumasaqaatinut tunngasut
- Aatsitassarsiornerup inuiaqatigiinnut inuuniarnikkullu sunniutai
- Aatsitassarsiornermi sulisoqarnikkut pissutsit
- Najukkami sulisut ilinniartitaanerannut tunngasut piukkunnarsarneqartarnerallu
- Aatsitassarsiornermut atatillugu inuiaqatigiit isertitaat, akileraarutit aamma isertitanit akitsuutit
- Najukkami suliffeqarfiit kiffartuussisutut atorineqarneri
- Aatsitassanut qingqornernik akulinnut tunngatillugu pissutsit immikkut ittut

Oliemik Gassimillu pīaaneq

- Oliemik gassimillu pīaaneq ataatsimut isigalugu
- Sinerissap avataani Oliemik gassimillu pīaaneq
- Sinerissap avataani suliaraqfinni aamma umiarsuarni allani oliemik gassimillu pīaanermi sillimaniarneq
- Oliemik gassimillu pīaanermit atatillugu avatangiisinut tunngassuteqartut
- Oliemik gassimillu pīaanerup inuiaqatigiinnut inuuniarnikkullu sunniutai
- Oliemut gassimillu tunngassuteqartuni sulisoqarneq
- Najukkami sulisut ilinniartitaanerannut tunngasut piukkunnarsarneqartarnerallu
- Oliemik gassimillu sulianit tunngassuteqartunit inuiaqatigiit isertitaat, akileraarutit aamma isertitanit akitsuutit
- Najukkami suliffeqarfiit kiffartuussisutut atorineqarnissaat

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq

Nunanut allanut sillimaniarnermullu politikip nalinginnaasup ingerlanneqarnissaanut tunaartari-sassiornermi peqataanissaq tamannalu pillugu oqallinnermi peqataanissaq siunertaralugu kiisalu suliassaqarfiup iluani ataatsimiititaliap ilisimasaasa ilisimasanik suliniutinillu nutaanerpaanik nutarterneqartarnissaat qulakkeerniarlugu ataatsimiititaliap suliassaqarfimmi iluani ineriartorneq malinnaaffigissavaa. Ataatsimiititaliap ilaatigut suliassaraa nunani allanut sillimaniarnermullu politikimut tunngasut pillugit Naalakkersuisunit nalunaarusianik paasissutissanillu pissarsiarineqartunik oqallisiginneq aammalu ataatsimiititaliamilu isumaliutersuutigineqartut pisariaqartitaattut apeqqutinik oqaaseqaatinillu saqqummiussisarneq kiisalu siunnersuutinik Inatsisartunit ataatsimiititaliamut innersuunneqartunik suliarninneq.

Kiisalu danskit nunanut allanut ministeriat suliassat Kalaallit Nunaannut pingaaruteqartut pillugit Folketingip nunanut allanut politikimut ataatsimiititaliaanut ilisimatitsissuteqarpat maanna periuseq tassaavoq Nunanut Allanut Naalakkersuisoq tamatuma peqatigisaanik ataatsimiititaliamut ilisimatitsissuteqartarmat. Tamanna ataatsikkut ilisimatinneqartarnissamik tunngaveqarnermik taagorneqarpoq.

Suliassaqarfiit soqutigisaqarfiillu:

Nunanut allanut sillimaniarnermullu politiki:

- Apeqqutit nunanut allanut sillimaniarnermullu politikimut pingaarutilit, tassunga ilaallutik Arktisk Kommando aammalu nunatsinni sakkutooqarfinnut tunngasut
- Nunanut siuarsagassanut ikiorsiissutit

Illersornissamik isumaqatigiissut:

- Amerikamiut nunatsinni sakkutooqarfeqarneranni isumaqatigiissut tunngavissiisoq tassaa-voq illersornissamik isumaqatigiissut 1951-imeersoq aammalu Igalikumi isumaqatigiissutit 6. August 2004-meersut (illernissamik isumaqatigiissutip 1951-imeersup nutarterneqarnera, Joint Komitémik isumaqatigiissut aamma avatangiisit pillugit isumaqatigiissut)

Issittumi Siunnersuisoqatigiit:

- Issittuni avatangiisinik illersuineq nungusaataanngitsumillu ineriartortitsinissamik, tassunga ilanngullugit silap pissusaata allanngoriartornera, uumasut assigiinngissitaarnerat, innuttaasut peqqissuunissaat, imaani avatangiisinik illersuineq aammalu umiarsuit ajutoorsinnaanerannut upalungaarsimaneq pillugit isumaqatigiissutit

EU:

- Aalisarneq pillugu isumaqatigiissummut tunngasut, OLT-mik aqqissuussinerit kiisalu Kalaallit Nunaata naalagaaffeqatigiillu EU-mik suleqateqarnerat

Naalagaaffiit Peqatigiit:

- Inuit pisinnaatitaaffii, nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii, sila pillugu nunat tamalaat suleqatigiinnerat il.il. pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit sulinerat, Naalagaaffiit Peqatigiit imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissut isumaqatigiissutaat aammalu Nunaviup Toqqavia pillugu Ataatsimiititaliarsuaq.

Nunanik tamalaanik isumaqatigiissutit:

- Aammattaq EU-mik isumaqatigiissutip saniatigut aalisarneq pillugu Norgemik, Ruslandimik, Savalimmiunik Islandimillu illuatungeriilluni isumaqatigiissuteqarpoq.

Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut Siulittaasoqarfiat partiit kattusseqatigiilluunniit Siulittaasoqarfimmi ilaasortaataqanngitsut tamarmik immikkut sinniisuutitaat Inatsisartunit qinikkat peqatigalugit Inatsisartut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaattut atuutissaq. Tamatuma peqatigisaanik partiit kattusseqatigiilluunniit, Siulittaasoqarfimmi ilaasortaataqanngitsut, sinniisigisaasa ataasiakkaat sinniisussaannik qinersisoqarsinnaappat, sinniisussaannik taakkuninnga Inatsisartut qinersissapput.

Inatsisartut missingersuutissaatut siunnersuutit akuersissutigineqarnissaannut akisussaaffik qaffasinnerpaaq ataatsimiititaliap tigummiarpaa.

Qinigaanerup Misilinneqarnissaannut Ataatsimiititaliaq

Qinigaanerup Misilinneqarnissaannut Ataatsimiititaliaagallartuq

Nutaamik qinersisoqarneranut atatillugu qinersinerup misilinneqarnissaannut ataatsimiititaliaa-

gallartumik, sivilunerpaamik ilaasortaasimasunit angajullermik taassumalu toqqagaannik sisanik allanik ilaasortalimmik, tak. Inatsisartut Suleriaasiat, §1, imm. 2, pilersitsisoqassaaq.

Ataatsimiititaliaq Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat qinigaasinnanerat pillugu, Inatsisartut Suleriaasiat §1, imm. 3 aamma § 6, imm. 2 naapertorlugit inassuteqaateqassaaq.

Qinigaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaq

Qinigaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaq Inatsisartut inissitsiterlutik ataatsimiinneranni Inatsisartullu ukiuata aallartinnerani Suleriaatsimi § 7, imm. 1 naapertorlugu pilersinneqartarpoq.

Pissutsit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat ilaasortaanerannik naleqqutsitsisuujuunaartitsisinnaasut pillugit, Suleriaatsimi § 2 aamma 6, imm. 2 naapertorlugit ataatsimiititaliaq Inatsisartunut inassuteqaateqassaaq.

Kiisalu Inatsisartut Siulittaasuut, Naalakkersuisut Siulittaasuut Naalakkersuisunullu ilaasortat pisortat namminersortulluunniit suliffeqarfiini atuuffimminnik inuussutissarsiornerminnulluunniit ingerlatsiinnarnissamik kissaateqartillugit apeqqut Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25 naapertorlugu ataatsimiititaliamut aalajangiiffigisassanngorlugu saqqummiunneqassaaq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq

Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugu Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq suliaassaraa siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut innersuunneqartut suliarinissaat.

Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquteqartarnermigut, suliaasaqarfimmi iluani ingerlatsinermik malittarinninnissamut pisussaavoq aammalu Naalakkersuisut inatsisitigut killissaritaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorisarnermut tunngatillugu killigititat iluanni ingerlatsinissaat nakkutigissallugu.

Suliaasaqarfii soqutigisarfiillu:

Atuarfeqarneq ilinniartitaanerlu:

- Ulluunerani paaqqinniffeqarneq.
- Meeqqat atuarfiat.
- Immikkut atuarfiit.
- Ilinniarnertuunngorniarfiit.
- Ingerlaqqiffiusimik ilinniagaqarfii.
- Inuussutissarsiutitigut ilinniagaqarfii.
- Efterskolit
- Sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq.
- Højskolit.
- Ilinnigaqarnerfiit.
- Ilinniartut ineqartitaanerat.

Ilisimatusarneq:

- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik.
- Ilisimatusarfik.

Kultureqarneq nutaarsiassalerinerlu:

- Aviisit.
- Toqqorsiviit.
- Atuagaateqarfiit.
- Kultureqarnermut tapiissutit allat. (Atuakkanik saqqummersitsisarfinnuinnaq Aningaasanut inatsisit aqqutigalugu siornatigutut tapiisarneq unitsinneqarsimavoq).
- Atuakkanik saqqummersitsisarfiit
- Katersugaasiviit.
- Radio aamma TV.

Timersorneq

- Timersornermut Kattuffimmut tapiissutit
- Arctic Winter Games aamma Islands Games.

Ilageeqarneq

- Ilagiit Højskoliat.
- Ilagiit.
- Palasissanik Ilinniartitsineq.
- Ajoqissanik Ilinniartitsineq.
- Pattattussanik Ilinniartitsineq.

Pissutsit nunanut tamalaanut tunngasut:

Tamatuma saniatigut nunat avannarliit sinnerini aammalu Nunat Avannarliit Killiit suleqatigiinneranni kultureqarnermut ilinniartitaanikkullu anguniakkatigut ineriartorneq ataatsimiititaliamit malinnaavigineqartariaqarpoq. Taakkununga atatillugu isumaqatigiissutit ilaat kaammattuu-titullu aalajangersakkat Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarsimasut pisussaaffi-liisuusinnaapput.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat nunat inatsisiliortoqarfiit akornanni aqqissuus-saavoq nunatta Inatsisartunit, islandimiut Altingiannit Savalimmiullu Lagtingiannit nunat pinga-suusut aallartitaannit ilaasortaaffigineqartoq.

Nunat aallartitaat tamarmik immikkut arfinilinnik ilaasortaqarput. Siunnersuisoqatigiiffiup siulittaasoqarfiani sinniisorisat nunat aallartitaqartut tamarmik immikkut toqqartarpaat. Kalaal-lit Nunaannut atatillugu Inatsisartut Siulittaasuat ataatsimiititaliamut siulittaasuujuaannarpoq aammalu Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata siulittaasoqarfianut ilaasortaalluni

Siunnersuisoqatigiiffiup naalakkersuisutigoortumik isumaqatigiissutaani nunat ilaasortaasut pingasut akornanni siulittaasutut inissaq paarlagaanneqartassasoq aalajangersarneqarpoq, taamaalilluni siulittaasoq ukiumut ataatsimut atuuttussaalluni. Kalaallit Nunaata siulittaasuuneq kingullermik 2013-imi tigummivaa aammalu 2015-imi septembarimi ukiumoortumik ataatsimiin-nermi tigummileqqissallugu.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat ukiumoortumik sammisaqarluni ataatsimeersuutarlunilu ukiumoortumik ataatsimiittarpoq. Kalaallit Nunaat 2015-imi januaarimi Aasianni sammisaqarluni ataatsimeersuarnermi qaaqqusisuusaaq. Taakkuttaaq siulittaasutut inissisimafiup paarlagaaffiusarneratulli paarlagaaffigineqartarput, taamaalilluni piffissami ukiunik pingasunik sivilisussusilimmi nunani pingasuusuni tamani sammisaqarluni ataatsimeersuortoqartarlunilu ukiumoortumik ataatsimiittoqartarpoq.

Ataatsimiititaliap sulinerani sammineqartut Naalackersuisunut Inatsisartunullu ilaasortat siunnersuutaannik Inatsisartut suliarinninneranni suliassa qarfinnit ataasiakkaanit aallaaveqarput. Taamatuttaaq naalackersuinikkut apeqqutit oqallisigineqartarput ataatsimiititalianilu ataatsimiittarnerit tunngavigalugit ataatsimiititaliat assigiinngitsunik suliniutaat pilersaarusioneqartarlutik. Ataatsimiititaliat ileqquusumik ataatsimiinneri isumasioqateqarluni ataatsimiinnerusut, siunnersuutinik suliarinninnerit ataatsimiititaliamilu sulinerup pilersaarusioneqarneri allatut aalajangiisoqarsimatinnagu ataatsimiinnerni matoqqasuni suliarineqartarput.

Inatsisartut qinigaasa arfinillit saniatigut alaatsinaatsunik allanik Inatsisartuneersunik toqqaasooqarsinnaangilaq.

Appendix 4:

Inatsisartut ataatsimiittarfianni ileqqorissaarnermut najoqqutassat

1. Pulaartut, partiit sulisui atorfillillu qinnuivigineqarput eqqissisimasumik ileqqorissaartumillu pissuseqaqqullugit ataatsimiittarfimmilu sulineq mianereqqullugu
2. Mobiltelefonit, qarasaasiat il.il. nassarneqartut ataatsimiittarfimmiinnermi nipaqartinneqassanngillat
3. Ataatsimiittarfimmi pisariaqanngitsumik nipiliortoqaqqunagu ataatsimiittarfimmut isinnginnermi qaatiguut nasallu peereerseqassapput
4. Pulaartut, partiit sulisuisa atorfillillu ataatsimiinnerit nalaanni matu majuartarfiit eqqaaniittoq atorsinnaanngilaat, tusarnaartulli eqqaanni matu atussavaat
5. Pulaartut, partiit sulisui atorfillillu tusarnaartut inaanni issiasinnaapput, ataatsimiittarfimmi issiavinni tunorlenni balkongip ataaniittuni imaluunniit ataatsimiittarfimmi balkongimiittuni
6. Imeruersaatit nerisassallu ataatsimiittarfimmut nassaqqusaanngillat aammalu imertoqaqqusaanngilaq nerisoqaqqusaananilu.
7. Ataatsimiinnerit nalaanni Inatsisartunut ilaasortat imermik imigassaqartarput aammalu Inatsisartut kaffisortarfiat quleriit allersaaniittoq atorsinnaallugu
8. Tusarnaartut sineqqusaanngillat, tusarnaartulli inaannit nipituumik oqalunnissaq, suaartarnissaq, ersartaannissaq assigisaallu inerteqqutaapput
9. Avataaneersut tamarmik politikkerinut ataatsimiittarfimmiittunut saaffiginninniarunik (pulaartut, partiit sulisui atorfillilluunniit saaffiginninniarunik) betjenti isertarfiup eqqaani issiasoq aqqutigalugu saaffiginnissapput, taassumalu allagaq oqariartuut, pappilia atortussa qalaluunniit oqaloqatiginninnissamik qinnuiviginninneq ilaasortamut anngutissavaa oqaloqatigiinnerlu tusarnaartut inaanni ataatsimiittarfiullunniit silataani pisinnaavoq
10. Kikkulluunniit ataatsimiittarfimmi angalaarlutik assileerusuttut taamaalinnginnerminni ataatsimiinnermik aqutsisumut saaffiginnissapput akuerineqarnissamillu qinnuteqarlutik
11. Ataatsimiittarfimmi arpattoqaqqusaanngilaq
12. Ataatsimiinnermik aqutsisup ataatsimiittarfimmi oqallinnermik malinnaanissaa pissutigalugu Inatsisartunut ilaasortaanngitsut aqutsisumut saaffiginninneri tamarmik betjenti aqqutigalugu pisassapput
13. Oqaluttarfimmit oqaaseqartoq ataatsimiinnermik aqutsisuunngitsumit akornuserneqanngilluinnassaaq
14. Ataatsimiinnermik aqutsisup eqqissisimaqqusinera ileqqorissaaqqusineralu malitsinniarlugu betjenti qaqugukkulluunniit ikiuutissaaq, betjentillu peqqusinera tusarnaartut malissavaat.

Inatsisartunut ilaasortat inatsisit malillugit qinigaasut Inatsisartuni oqalussinnaatitaasut Inatsisartuni suliasanik suliarinninnermi naalakkersuinikkullu oqallinnermi tamakkiisumik malinnaanissaat pissusilersornissamut najoqqutassatigut taakkunuunatigut qulakkeerneqarpoq, taamaammallu ingerlatsinerit tamarmik ataatsimiittarfimmi oqaluuserisassanik suliarinninnermut attuumassuteqanngitsut sapinngisamik ataatsimiittarfiup avataani pinissaat innersuussutigineqarluni.

Appendix 5:

Inatsisartut Siulittaasuata ilassinninnernut angalanernullu aningaasartuuteqartarneranut, akeqanngitsunik ajunngitsorsiaanut tunissutinillu pissarsisarneranut malittareqqusat

Inatsisartut Siulittaasuata ilassinninnernut angalanernullu aningaasartuuteqartarneranut, akeqanngitsunik ajunngitsorsiaanut tunissutinillu pissarsisarneranut malittareqqusat.

Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, ulloq 18. december 2003-meersumi § 19 naapertorlugu aalajangersarneqarpoq:

Kapitali 1

Illassinninneq

§ 1.

Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Inatsisartut Siulittaasuata Nunatta Karsiata akiligaanik ilassinninnermut aningaasartuuteqarsinnaatitaavoq.

§ 2.

Illassinninnermut aningaasartuutit Inatsisartut Siulittaasuannit atornerqartut Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaanni Inatsisartullu Inatsisartulluunniit Siulittaasoqarfiat sinnerlugit atornerqassapput.

Imm. 2.

Illassinninnermut aningaasartuutit atuinermi immikkut ittumik pissutissaqartoqassaaq.

Imm. 3.

Illassinninnermut aningaasartuutit nerisitsinerusinnaapput tunissutaasinnaallutilluunniit.

Imm. 4.

Illassinninnermut aningaasartuutit atuinermi akikinnerpaatitsiniartoqartassaaq. Aningaasartuutit pissutaasumut naapertuutissaaq, annertunerunani.

Imm. 5.

Illassinninnermut aningaasartuutit tupanik imaluunniit viinninik imigassanillu tunissutissatut pisinernut atornerqassusaanngillat.

§ 3.

Illassinninnermut aningaasartuutit atuinermi, tassani ilanngullugit neriniartarfimmi nerineq il.il. aamma allani kikkunnit tamanit iserfigineqarsinnaasuni, imaluunniit Hans Egedep Illuani aqqissuussinerni, nammineq angerlarsimaffigisami imaluunniit allani, tamatigut nassuiaammik naatsunik suliaqartoqartassaaq, tassani takuneqarsinnaassalluni, sooq Namminersorlutik Oqartussat soqutigisarigaat aningaasartuutit Nunatta Karsianiit akilerneqarnerisut. Nassuiaammi aamma aningaasartuuteqarnermi siunertaq, inuit peqataasut kikkunerat ataasiakkaarlugit imaluunniit eqimattangorlugit allanneqassapput, tak. § 18, imm. 1. Nassuiaat Inatsisartut Siulittaasuannit atsiorneqassaaq aningaasartuutillu naatsorsuutit atugassat uppersaataannut ilanngullugu kakkiunneqassalluni. Inatsisartut Siulittaasuata aqqissuussinermi nammineq peqataasimannigikuni, Inatsisartut Siulittaasuata sinnerlugu peqataasimasup nassuiaat atsiussavaa.

Imm. 2.

Imm. 1-imi taaneqartumi ilassinninnermi, peqataasumut ataatsimut aqqissuussinnermi ataatsimi aningaasartuutit 800 kr.-it qaangissanngilai, matumani aqqissuussinerit pisortatigoortumik sinniisut Namminersorlutik Oqartussat avataaneersut, naalackersuisutut, inatsisartut siulittaasuattut imaluunniit qaffasinnerusumik inissisimasut peqataanerat pineqanngippat.

Imm. 3.

Nersornaammik tunniussinnermut atatillugu immikkut qaaqqusanut ilasseqatigiissitsisoqarsinnaavoq aningaasatigut killiliussat tamarmiusut 4.000 kr.-it tikillugit. Tamatuma saniatigut killiliussat § 4, imm. 3-mi taaneqartut iluanni tunissuteqartoqarsinnaavoq.

§ 4.

Inunnut ataasiakkaanut Namminersornerullutik Oqartussanut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanut immikkut pingaaruteqartunut imaluunniit pingaaruteqarsimasunut tunissutitut ilassinninnermut aningaasartuuteqartoqarsinnaavoq. Tunissutit taamaattut akunnaatsuni inuissiornermut atasumik, tassa 50-inik, 60-inik, 70-inik, 80-inik, 90-inik aamma 100-nik ukioqalersunut, ukiut 25-nngortorsiorlugit, 40-nngortorsiorlugit imaluunniit 50-inngortorsiorlugit atorfeqarnermi nalliuttorsiorlutut, katinnermi, ukiut 25-nngortorsiorlugit aamma ukiut 50-inngortorsiorlugit katiffissiornermi aamma toqusoqarnerani tunniunneqarsinnaapput. Pisuni ataasiakkaani immikkut tamani tunissutitut pisumi pineqartumi pisarnernut naleqquttutut isigineqartumik aningaasartuuteqartoqarsinnaavoq. Taamaattoq pisuni taamaattuni ataasiakkaani aningaasartuutit 1.000 kr.-it sinnerneqassanngillat.

Imm. 2.

Inatsisartunut ilaasortat 60-iliillutik aamma 70-iliillutik inuissiornerinut kiisalu inatsisartunut ilaasortap inatsisartunut ilaasortaanerminik ukiunik 25-iliineranut atatillugu, taamatuttaaq Hans Egedep Illuani ilassinnittoqarsinnaavoq Inatsisartunut Naalackersuisunullu ilaasortanit, kiisalu inatsisartunut ilaasortap pineqartup aappaanit meeraanillu peqataaffigineqartumik aningaasatigut killiussat 10.000 kr.-it tikillugit iluanni. Aqqissuussinnermut atatillugu angalanernut aningaasartuuteqartoqarsinnaanngilaq.

Imm. 3.

Pisuni allani imm. 1-imi taaneqartut saniatigut ilassinninnermut tunissuteqarnikkut inunnut ataasiakkaanut imaluunniit allanut immikkut qujassuteqarfigisariaqarlutik nersortarialinnik suliaqarsimasunut aningaasartuuteqartoqarsinnaavoq. Tunissutit taamaattut tassaasinnaapput soorlu naasut aamma atuakkat il.il. Taamaaliornermi aningaasartuutit pinerit tamaasa 300 kr.-it sinnissanngilaat.

Imm. 4.

Suliffeqarfinnut, matumani aamma ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussat ataani suliffeqarfinnut, suliffinnut, peqatigiiffinnut imaluunniit kattuffinnut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunut imaluunniit Kalaallit Nunaannut immikkut pingaarutilinnut ilassinninnermut aningaasartuutit atuinnikkut tunissuteqartoqarsinnaavoq. Tamanna suliffeqarfiup il.il. pineqartup nalliuttorsiorluni aqqissuussinerani imaluunniit ukiumoortumik nalliuttorsiornerani imaluunniit allamik immikkut ittumik pissuteqarluni aqqissuussinerani pisinnaavoq. Pisuni taamaattuni ataasiakkaani aningaasartuutit 5.000 kr.-it tikillugit atorneqarsinnaapput.

Imm. 5.

Aqqissuussinerni pisortatigoortumik Namminersorlutik Oqartussat avataannit sinniisut, ministeritut, inatsisartunut siulittaasuattut imaluunniit qaffasinnerusumik inissisimasut peqataaffigisaanni, imm. 1-imi kiisalu 3-4-mi pisuni taaneqartut qaangerlugit aamma aalajangersakkani

aningaasat amerlassusissaat qaangerlugit tunissutitut aningaasartuutit atornerqarsinnaapput.
Imm. 6.

Tunissuteqarnissamut aningaasartuuteqarnissamik nassataqartussamik pilersaaruteqartoqarpat, pisuni ataasiakkaani imm. 1-imi kiisalu 3-4-mi taaneqartumik aningaasartaliussat qaangerlugit imaluunniit pisuni allani, aalajangersakkani taaneqartut avataaniittunut tunissuteqartoqarnissaanik pilersaaruteqartoqarpat, taamaaliornissamut Inatsisartut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaannit tamanna sioqqullugu allakkatigut akuersissumik pissarsisoqqaassaaq. Akuersissut aningaasartuutaasut naatsorsuutitut nalunaarsuineri uppersaammut ilanngulugu kakkiunneqassaaq.

Imm. 7.

Inatsisartut Allattoqarfiata suliffeqarfiini sulisorisanut, suliffimmit soraarnermut atatillugu imaluunniit immikkut ittumik pissuteqarluni sulisorisanut tunissutit, ilassinninnermi aningaasartuutitut isigineqassangillat sulisoqarnermulli aningaasartuutitut isigineqassallutik.

§ 5.

Inatsisartut aqqissugaannik ataatsimeersuarnerit, isumasioqatigiinnerit, tusarniaanerit assigisaaluunniit ilassinninnermut isigineqarneq ajorput. Tamanna aamma atuuppoq Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni nalinginnaasumik sutugassaqartinneqarnermut.

Imm. 2.

Inatsisartuni atorfilinnut aappaannullu aningaasartuutit ilassinninnermut aningaasartuutitut isigineqaratik sulisoqarnermut aningaasartuutitut isigineqassapput Inatsisartullu Allattoqarfiata kontuanut kontulernerqassallutik.

Imm. 3.

Aqqissuussinerni aningaasartuutit agguarnissaat aalajangerneqarsinnaangippata, aningaasartuutit missiliorlugit agguarneqarsinnaapput.

§ 6.

Ussassaarutitut Inatsisartut Namminersorlutik Oqartussalluunniit taaguutaanik ilisarnaataannilluunniit naqinnilerlugit immikkut suliaritinneqartunut aningaasartuutit ilai annikinnerusut, aningaasartuutitut uppersaasatit naatsorsuutitut ilanngunneqartussanut piunnaasaqatit, siunertamut, peqataasunut il.il. tunngasut, ilassinninnermut aningaasartuuteqarnermi piunnaasaqataasartut naammassingikkaluarlugit, Inatsisartut ilassinninnermut kontuanit akilerneqarsinnaapput.

§ 7.

Piffissami Inatsisartunut qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarnerup qinersinerullu ingerlanneqarnissaata akornanni ilassinninnermut aningaasartuuteqartoqarsinnaavoq aatsaat Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit isumaqatigiisumit aalajangersimasumik siumullu akuerineqareernikkut.

Kapitali 2

Angalanerimi aamma najugaqarnermi aningaasartuutit

§ 8.

Aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsit naapertorlugi Inatsisartut Siulittaasuata Inatsisartut Siulittaasuattut angalaneritut aningaasartuutit matussuserneqartartussaapput. Nerisaqarneq aamma najugaqarneq akiligassiisoqarnera malillugu akilerneqassapput kingornalu malitsigisaanik

Nunatta Karsianut akilertinneqarlutik. Inatsisartut Siulittaasuata akiligassiisarluni angalanissani kissaatiginngippagu, taarsiullugu malittarisassat Inatsisartunut ilaasortanut allanut atuuttut malillugit ullormusiaqartitsisoqassaaq.

Imm. 2.

Angalanernut akunnittarfinnullu aningaasartuutit taamaallaat matussuserneqarsinnaapput sulinermut atatillugu aningaasartuutaagunik. Aningaasartuutaanerusut assersuutigalugu uninnganerup sivitsorneqarneranik, illoqarfiup angerlarsimaffigisap aqqusaarneqarneranik allatulluunniit toqqaannartumik aqquataasinnaasumik saneqqutsinermik pissuteqartut sulinernullu atatinneqarsinnaanngitsut matussuserneqarsinnaanngillat. Tamanna aamma atuuppoq ornitami angallanneqarnermut sulinermut tunnganngitsunut.

Imm. 3.

Qimuttuitsut timmisartullu atorlugit angalanerni nalunaaquttap akunnerinit pingasunit sivisunerusuni 1. klasse imaluunniit assigisaa atorneqarsinnaavoq. Akunnittarfinni unnuinerni juniorsuite, superior room assigisaaluunniit, ullaakkorsiorneq ilanngullugu unnuinermut ataatsimut annerpaamik 1.900 kr.-inik akeqarsinnaasoq, atorneqarsinnaavoq. Sapinngisamik akunnittarfiit naalagaaffimmut isumaqatigiisummut ilaasut atorniarneqartassapput.

Imm. 4.

Inatsisartunut Siulittaasoq aamma Inatsisartut Allattoqarfiani atorfillit angalanermi ataatsimut angallassisumik atugaqarpata, peqataasullu tamaasa immikkoortillugit qanoq akiliuteqarnissaa-nik akiligassamik suliaqartoqarani, peqataasut amerlassusaat naapertorlugit aningaasartuutitut akiligassaq agguarneqassaaq. Aningaasartuutit ilai, Inatsisartunut Siulittaasumut tunngatin-neqartut, Inatsisartut kontuannit akilerneqassapput, aningaasartuutillu peqataasunut allanut tunngasut, Inatsisartut Allattoqarfiata kontuannit akilerneqarlutik. Ataatsimulli taxanit angallan-neqarnermut aningaasartuutit Inatsisartut kontuanit akilerneqassapput.

Imm. 5.

Nerisaqarnermut aningaasartuuteqartoqartillugu ullup qeqqasiornermut aningaasartuutit 300. kr.-init unnukkorsiornernullu aningaasartuutit 400 kr.-init amerlaneroqqusaanngillat. Ullup unnuallu ataatsip ingerlanerani aningaasartuutit tamarmiusut 800 kr.-init amerlaneroqqusaanngillat. Angalanerit pinerit tamaasa qaangiunneranni tamakkiisumik naatsorsuusiortoqartassaaq akiliutissallu inaarutaasut isumannaarneqarlutik. Siusinnerusukkut akiliutissanik inaarutaasumik isumannaarinermi aningaasartuutaasut aningaasartuutissatut killiliussanit annikinnerunerat naatsorsuusiornermi sunniuteqassanngilaq.

Imm. 6.

Inatsisartut Allattoqarfiani atorfilik, atorfeqarnermut atatillugu angalaqataasoq Inatsisartunut Siulittaasup nerisaata assinganik nereqataappat, aalajangersagaq imm. 5-miittoq assingusumik atuutsinneqassaaq. Pisuni taamaattuni aningaasartuutigineqartut ilai, atorfilimmut tunngatin-neqarsinnaasut Inatsisartut Allattoqarfiata kontuanit akilerneqassapput. Qummut killiliussatut aalajangersakkat sipporlugit aningaasartuutaajunnartut atorfillip nammineq akilissavai. Atorfi-linnut atatillugu aammattaaq ullormusiassat ilanngaaffigineqassapput, imaattoqarpat, matuma malitsigisaanik atorfeqarnermut atatillugu angalanermi amerlanerusunik aningaasartuuteqarner-mi ajunngitsorsiassat pillugit maleruagassat nalinginnaasut tamatumunnga tunngasut malillugit.

Imm. 7.

Inatsisartut Siulittaasuanut atisanik pisinermut aningaasartuuteqartoqarsinnaanngilaq. Taamaat-torli pisortatigoortumik aqqissuussinerni peqataanermi, nalliuttorsiornermi atisat immikkut ittut atorneqartussaattillugit, nalliuttorsiornermi atisanik attartornermut aningaasartuuteqarto-qarsinnaavoq.

§ 9.

Aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsit naapertorlugu Inatsisartunut Siulittaasuata pisuni immikkut ittuni aapparisanu imaluunniit inooqatigisani Inatsisartut Siulittaasuattut angalanermi peqatigisinnaavaa. Taamaaliorsinnaaneq aatsaat atorpeqassaaq Namminersorlutik Oqartus-sat avataanniit pisortatigoortumik sinniisup, soorlu ministerip, inatsisartunut siulittaasuattut imaluunniit qaffasinnerusumik inissisimasup peqataasup aapparisa imaluunniit inooqatigisaa aqqissuussinernut atasumik peqataappat. Aalajangersakkat § 8, imm. 1 - 5 aamma imm. 7, aamma mattaaq aapparisa mut imaluunniit inooqatigisamut angalaqataasumut assingusumik atuupput. Imm. 2.

Aapparisa imaluunniit inooqatigisap atorfeqarnermut atasumik angalanermi peqatiginissaannut imm. 1-imi taaneqartunik allaanerusunik pissutissaqarpas, taamaaliornissaq sioqqullugu Inatsisartut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaannit akuersissummik pissarsisoqaaqassaaq. Aningaasartuutit naatsorsuutitut nalunaarsorneqarneranni aningaasartuutitut uppersaattitut allagar-tamut akuersissut kakkiunneqassaaq.

§ 10.

Nunanit allanit nunaniluunniit allani pisortatigut tikeraartoqartillugu, Nersornaammik tunisi-soqartillugu imaluunniit qaffasinnerusumik pisortatigut aqqissuisoqartillugu, angallanermut, ineqarnermut il.il. Inatsisartut Siulittaasoqarfianiinngitsunik Inatsisartulluunniit Allattoqarfia-niinngitsunik aappaasunillu aningaasartuutissat pisariaqartinneqarpata, aningaasartuutit taamatut ittut Inatsisartut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaata aalajangeratigut ilassinnertut aningaasartuutaasinnaapput.

Kapitali 3

Akeqanngitsumik ajunngitsorsiat

§ 11.

Inatsisartut Siulittaasuannut atorfeqarnermi biileqartinneqassaaq aalajangersimasumik ingerlat-sisoqanngitsumik.

Imm. 2.

Inatsisartut Siulittaasuata atorfeqarnermi biileqartinneqarnermut taarsiullugu Nuummi angallan-eqarnermut taxanik atortarnissaq toqqarpagu ukiumoortumik najukkami angallanneqarnermut tapisiaqartitsisoqassaaq akeqanngitsumik biileqartinneqarnerup akileraartarnikkut naleqartin-neqarneranut naapertuuttumik; taanna ullumikkut 40.000 kr.-iuvoq. Inatsisartut Siulittaasuata ukioq tamaat siulittaasuusimanngippat najukkami angallanneqarnermut tapisiaq qaammatit tamaasa pineqartup siulittaasuuffigisaasa aallartinneri tamaasa najukkami angallanneqarnermut tapisiap aqqaneq-marlungorlugu aggorneranik ataatsimik annertussuseqassaaq. Najukkami angallanneqarnermut tapisiaq Inatsisartut Allattoqarfiannit akileraartarnermik oqartussanut nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 3.

Nuummi taxanik angallanneqarnermut aningaasartuutit utertinneqarsinnaanngillat. Inatsisartut Siulittaasuata atorfeqarnermi biileqartinneqarpas, taamaattoq sulinermut atatillugu nereqatigiin-nermut, ilassinninnermut taamaaqataanullu aqqissuussinernut imigassallerfiusunut peqataaner-nut atatillugu Nuummi taxanik angallanneqarnermut aningaasartuutit utertinneqarsinnaassapput. Utertinneqarsinnaanissaannut piumasaqaataavoq taamatut angallanneqarnermut aalajangersi-masumik pissutaasup taxarnermut uppersaammut nalunaarneqarsimanissaa.

Imm. 4.

Inatsisartut Siulittaasuannut atorfeqarnermut atatillugu biileritinneqartoq pissarsiarineqarnermini annerpaamik 250.000 kr.-inik akeqarsinnaavoq. Atorfeqarnermut atatillugu biili siusinnerpaamik ukiut arfinillit ingerlareerpata taarserneqarsinnaavoq.

§ 12.

Inatsisartut Siulittaasuut, attaveqarnermut akiliut ilanngullugu qaammatinit pingasunut 4.000 kr.-it iluanni, akeqanngitsumik atorfeqarnermut atatillugu angallattakkamik oqarasuaateqartinneqarlunilu angerlarsimaffimmini aalajangersimasumik ikkuffilimmik oqarasuaateqartinneqarsinnaatitaavoq.

Imm. 2.

Aaqqissuussineq Inatsisartut Allattoqarfinit akileraartarnermik oqartussaasunut nalunaarutigineqassaaq.

§ 13.

Inatsisartut Siulittaasuut angerlarsimaffimmini akeqanngitsumik aalajangersimasumik attavilimmik qarasaasiaqartinneqassaaq, angallattakkamik qarasaasiaqartinneqassalluni naqiterissuteqartinneqassallunilu.

Imm. 2.

Inatsisartut Siulittaasuut angerlarsimaffimmini qarasaasiamiit akeqanngitsumik internettimik atuisinnaatitaassaaq qaammammut attaveqarnermut akiliut ilanngullugu 1.000 kr.-it iluanni.

Imm. 3.

Aaqqissuussineq Inatsisartut Allattoqarfiannit akileraartarnermik oqartussanut nalunaarutigineqassaaq.

§ 14.

Inatsisartut Siulittaasuut aningaaserivinnit allagartanik akiliutaasartunik korteqartinneqarsinnaavoq. Allagartaq sulinermut atatillugu taamaallaat atorneqarsinnaavoq. Allagartaq suliamut atatinngu atorneqartillugu atorunnaarsinneqartassaaq.

§ 15.

Inatsisartut Siulittaasuut, Inatsisartunut ilaasortat allat assigalugit, sulinermut atatillugu angalanernut atatillugu ajoqusernerit matussuserneqartarnissaannik Namminersorlutik Oqartussat sillimmasersimanerannut ilaatinneqarpoq. Ajoqusernerit sillimmasersimanermit matussuserneqarsinnaanngitsut Nunatta Karsiata susassarinnilai.

§ 16.

Inatsisartut Siulittaasuut atorfimmuut atasumik, maleruagassat aningaasarsiaqartitaanermut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit, ineqartinneqassaaq. Aaqqissuussineq Inatsisartut Allattoqarfinit akileraartarnermik oqartussaasunut nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 2.

Inatsisartut Siulittaasuata pequsersukkamik ineqartinneqarnissaq kissaatigippagu, Inatsisartunit pequsersuineq isumagineqassaaq. Tamatumunnga aningaasartuutaasussat Inatsisartut Sule-riaatsimut Ataatsimiititaliaanit akuerineqaaqqaartassapput. Pequtit il.il. pisarineqartut Inatsisar-

tut Allattoqarfiannit pigisat allattorsimaffianni nalunaarsorneqassapput.

Imm. 3.

Pequsersukkamik inigisaqartitsisoqarpat, pigisat inummut tunngalluinnartut nutsernermi pigisat assartorneqarnerannut il.il. aningaasartuutit tunngassuteqartut taamaallaat akilerneqassapput, Namminersorlutik Oqartussani atorfillit pequsersukkamik ineqartinneqartut pineqarnerat assigalugu.

Imm. 4.

Imermut, kiassarnermut innaallagissamullu atukkamut kiisalu aputaajaanermut aningaasartuutit Nunatta Karsianit matussuserneqartassapput. Taamaaqataanik qaammatit affakkaarlugit eqqiaanermut igalaallu salinneqarnerinut aningaasartuutit matussuserneqartassapput. Atorfimmut atasumik inigisamut aningaasartuutit allat Nunatta Karsianit matussuserneqarsinnaangillat.

§ 17.

§§ 11-16-imi taaneqartut saniatigut Inatsisartut Siulittaasuat allanik akeqanngitsunik ajunngit-sorsiaqartinneqarsinnaangilaq.

Kapitali 4

Aningaasaliissutit killissaat aamma akuersissuteqartarneq il.il.

§ 18.

Inatsisartut Siulittaasuat ukiumut ilassinninnermut 400.000 kr.-it tikillugit aningaasartuuteqarsinnaavoq. Inatsisartunut Siulittaasuusoq ukioq tamaat Inatsisartunut Siulittaasuusimanngippat, ilassinninnermut aningaasat atugassat 400.000 kr.-inik 1/12-ii qaammatit aallartinneranni tamani annertussuseqassapput, pineqartup Inatsisartunut siulittaasuunerani.

§ 19.

Inatsisartunut Siulittaasuata Siulittaasoqarfiullu suliaqarnermut atatillugu angalasarnerinut aningaasartuutit killissaannik Inatsisartut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaat aalajangersaassaaq.

§ 20.

Inatsisartunut Siulittaasoq, Nunatta Karsiata akiligaanik ilassinninnermut aningaasartuutininik atuisoq, naatsorsuutininut atugassani uppernarsaatinut ataasiakkaanut aningaasartuutininik atuinerup siunertaa allassavaa, aamma inuit peqataasut kikkuuneri ataasiakkaarlugit imaluunniit eqimattanngorlugit ilanngullugit allassavai.

Imm. 2.

Illassinninnermut aningaasartuutininut uppernarsaatit Inatsisartunut Siulittaasumit atsiorneqassapput.

Imm. 3.

Imm. 2 naapertorlugu atsiornermigut Inatsisartut Siulittaasuat uppernarsaassaaq, aningaasartuutit ilassinninnermut tunngasut, aamma aningaasartuutininut akiliuteqarneq aningaasaliissutinit matusissutissaqartut.

§ 21.

Maleruaqqusanik ukunani aalajangersakkat malinneqarnissaannut, matumani aningaasaliissutitut killiussat malinneqarnissaat pineqartumut tunngatillugu ilassinninnermut aamma angalanermut aningaasaliissutininut tunngasut ilanngullugit Inatsisartut Siulittaasuat akisussaavoq.

Imm. 2.

Inatsisartut Allattoqarfiata aningaasartuutitut allanut tunngasut Inatsisartut ilassininnermut kontuanit akilerneqartartut pillugit suliassanik naatsorsuutinullu nalunaarsuineq kiisalu missingersuutitut naleqqiussisarluni malinnaaneq isumagissavaa.

Imm. 3.

Maleruaqqusani ukunani saneqqunneqanngikkunik, Namminersorlutik Oqartussani naatsorsuuserinnermut aalajangersakkat qaqugumulluunniit atuuttut aamma Inatsisartut Siulittaasuata ilassininnermut, angalanernut uninnganermullu aningaasartuutigisartagaanut atuupput. Taamaattumik aamma aalajangersakkat taamaattut maleruaqqusamut matumunnga ilanngullugit malinneqasapput.

§ 22.

Aningaasartuut maleruaqqusat uku naapertorlugit Nunatta Karsianit akilerneqartussaannikkaangat, aningaasartuut Inatsisartut Siulittaasuani imaluunniit Inatsisartut Siulittaasoqarfianni ilaasortamit siulittaasoq sinnerlugu aningaasartuuteqarnermut akisussaasimasumit namminermut akilerneqassaaq, taamaattoq § 8, imm. 6 takuuk.

Kapitali 5

Tunissutigineq

§ 23.

Tunissutit, Inatsisartut Siulittaasuata siulittaasutut tunissutisiai, Inatsisartut pigisassaraat Inatsisartullu Allattoqarfiannit nalunaarsorneqassallutik. Tamatumanili pineqanngillat tunissutit 500 kr. inorlugu naleqassasutut nalilerneqartut, kiisalu tunissutit namminermut atatillugu atugassatut naatsorsuussat.

Kapitali 6

Kikkut tamat paasitinneqarsinnaatitaanerat

§ 24.

Maleruaqqusat uku naapertorlugit aningaasartuutitut uppersaasatit kikkunnit tamanit takuneqarsinnaapput.

Kapitali 7

Atuutilerera

§ 25. Malittareqqusat uku ulloq 1. januar 2010 atuutilerput.

Inatsisartut Allattoqarfiat, ulloq uu. qqqq 2009

Josef Motzfeldt

/

Ellen Kolby Chemnitz

Appendix 6:

Inatsisartunut ilaasortat atuuffigisaasa aningaasatigullu soqutigisasa nammineq piumassuseq malillugu nalunaarsorneqarnerat pillugu aalajangersakkat

§ 1.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa Inatsisartunut ilaasortat atuuffitik aningaasatigullu soqutigisatik malittarisassani ukunani aalajangersakkat malillugit nalunaarsortittassa-gaat.

Imm. 2.

Inatsisartunut ilaasortaagallartut malittarisassanut taakkununga ilaatinneqarput ilaasortaaneq piffissami ataqatigiisummi sapaatit akunnerinit sisamanit sivisuneruppat.

Imm. 3.

Naalackersuisunut ilaasortat Inatsisartunut ilaasortaangitsut malittarisassani taakkunani aalajangersakkat malillugit nalunaarsortinneqarnissaminut periarfissaqarput.

Imm. 4.

Ilaasortat atuuffimmik aningaasatigullu soqutigisamik nalunaarsortinneqarnissaannik toqqaasut malittarisassat tamakkiisumik akuersaassavaat.

§ 2. Atuuffiit aningaasatigullu soqutigisat makku nalunaarsorneqartassapput:

Isertitanut tunngasut

1)

Ingerlatseqatigiiffinni namminersortuni pisortanilluunniit pigineqartuni siulersuisunut ilaasortaaffiit akissarsiaqaataasartut. Atorfik ingerlatseqatigiiffillu nalunaarsorneqassaaq.

2)

Inatsisartunut ilaasortaanerup saniatigut atorfiit, atuuffiit assigisaalluunniit akissarsiaqaataasartut. Atorfik sulisitsisoq suliassaqartitsisorluunniit nalunaarsorneqassapput.

3)

Inatsisartunut ilaasortaanerup saniatigut namminersortutut isertitaqarfiusumik ingerlataasartut. Ingerlatap suunera nalunaarsorneqassaaq.

Pigisanut tunngasunut isumaqatigiissutillu

4)

Atsiorluni akuersissuteqarnek sioqqullugu 31.12. ingerlatseqatigiiffinni soqutigisat erseqqisumik kr. 50.000-it sinnerlugit nalillit kiisalu 31.12 kingorna ingerlatseqatigiiffinni soqutigisat nutaat erseqqisumillu kr. 50.000-it sinnerlugit nalillit. Ingerlatseqatigiiffiup aqqa nalunaarsorneqassaaq.

5)

Siusinnerusukkut sulisitsisorisimasamik isumaqatigiissutit aningaasartallit, tassunga ilanngullugit Inatsisartunut ilaasortaanerup nalaani sulinngiffeqarnissamik, akissarsiaqarani sulinngikkallarnissamik, akissarsisinneqaannartarnissamik imaluunniit sulisutut ajunngitsorsiassat, soraarnerussutisiaqarnissamut pisinnaatitaaffiit assigisaasalu attatiinnarneqarnissaannut isumaqatigiissutit.

§ 3.

Nalunaarsuineq pissaaq Inatsisartut nutaat katersuunnerat, sinniisussap nalinginnaasumik ilaasortatut akuerineqarnerata imaluunniit ilaasortaagallartumut nalunaarsuisuussaataitanerup atuutilerpera qaammammik ataatsimik qaangertinnagu. Taamaattorli paasissutissat nalunaarsorneqartussaataitasut nutaat, tassunga ilanngullugit ingerlatseqatigiiffinni soqutigisat nutaamik pissarsiat pillugit paasissutissat, imaluunniit paasissutissanik siusinnerusukkut nalunaarsorneqarsimasunik allanngortitsinerit, tassunga ilanngullugit ingerlatseqatigiiffinni soqutisat pissarsiarineqarnermik kingorna aatsaat erseqqissumik kr. 50.000-it sinnerlugit naleqalersimasut, aatsaat piffissaq eqqorlugu nalunaarsorneqarsinnaapput § 4 malillugu atsiorluni akuersissuteqartoqareerpat.

Imm. 2.

Nalunaarsuineq pissaaq Inatsisartut Allattoqarfianni atorfilimmut Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit toqqarneqarsimasumut. Immersuivissat nalunaarsuinermi atorneqartussat Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit akuerineqarsimassapput.

Imm. 3.

Imm. 1 malillugu nalunaarsuisuussaataitanerup atuutilerneraniit ullut nalinginnaasut 20-it (arfininngornerit ilanngunnagit) qaangiutsinnagit nalunaarsuivik kikkunnit tamanit takuneqarsinnaassaaq atorfilimmut nalunaarsuinermik isumaginnittumut saaffiginnissuteqarluni. Inatsisartut Siulittaasoqarfiata aalajangersinnaavaa nalunaarsuiffimmi paasissutissat aamma Inatsisartut nittartagaatigut kikkunut tamanit takuneqarsinnaassasut.

§ 4.

Nalunaarsorneqarnissamut piumasaqaataavoq § 3-mi taaneqartutut tamanut saqqummiussi-soqarsinnaaneramik Inatsisartunut ilaasortap atsiorluni akuersisimanissaa. Akuersissut ukiut tamaasa nutarterneqartassaaq.

§ 5. Malitttarisassat 1. juli 2011 atuutilerput.

Appendix 7:

Skabelonit eqqamasassallu allattorsimaffii

Iluserititassatut Siulittaasoqarfimmit akuersissutigineqartut naapertorlugit siunnersuutitut apeqqutinullu makkununga skabeloniliortoqarpoq:

§ 33 Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutit

§ 36 Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit

§ 37 Naalakkersuisunut apeqqutit

Skabelonit taakku pinngitsooratik atorineqartussaapput, taamaattorli assersuutigalugu partiip ilisarnaataanik assigisaanilluunniit ilanngussisoqarsinnaavoq.

Skabelonit eqqortumik atorineqarnissaat kiisalu iluserititassatut piumasaqaatit allat pillugit Inatsisartut Allattoqarfiat siunnersuinissaminut piareersimavoq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit – Eqqamasassat

1. Tunniussivissaq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit sapinngisamik piaartumik kingusinnerpaamillu Inatsisartut ataatsimiinnissaata aallartinnissaa sapaatit akunnerinik tallimanik sioqqullugu tunniunneqarsimassapput.

2. Ilusissamut piumasaqaatit eqquotsinneqarsimanissaat.

Allannissaanut najoqqutassiaq atoruk ataatsimiititaliallu allattaanik ikiorteqarsinnaaneq atorluaruk. Ikiorserniarneqaraannili tamanna piffissaagallartillugu noqqaassutigineqartariaqarpoq, kingusinnerpaamillu ulloq tunniussivissaq kingusinnerpaamik ullunik 14-inik sioqqullugu.

Siunnersuut aalajangiiffigisassatut iluseqassaaq qulequtalerneqarsimassallunilu (Suleriaasissami § 33, imm. 1 naapertorlugu). Tamatuma saniatigut Inatsisartut suleriaasissaminnik akuersissuteqarnerata malitsigisaanik ilusiliinissamut piumasaqaatit malugeqquneqassapput. Suleriaasissaq malillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip tunngavilersorneqarnerani aamma siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai tamakkiisumik allaaserineqassapput. Suleriaasissaq www.inatsisartut.gl-imi nassaarineqarsinnaavoq.

Siunnersuut ilusissatut piumasaqaatinik naammassinninngippat, tamatumunngalu atatillugu siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimanninngipata, Inatsisartut Siulittaasoqarfiata siunnersuut itigartissavaa. Piumasaqaatit tamatuma avaqqunneqarnissaanut Siulittaasoqarfik inatsisitigut tunngavissaqanngilaq.

2.1 Pisortanut, namminersorluni inuussutissarsiteqarnermut kiisalu innuttaasunut ataasiakkaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassaanik allaaserinninnermi siunnersuutip imarisaa sammiavialu apeqqutaallutik ataani immikkoortut, A-miit C-mut taagorneqartut, ataatsip arlallilluunniit pissarsiffiusumik akuutinneqarsinnaapput. Ataatsimut isigalugu taamatut allaaserinninnermi pissarsiviusumik allaavissat tunngavigalugit naatsorsuinerit missingiinerilluunniit aallaaviusinnaapput. Amerlanerusunili taamaattoq aallaavittut sakkortuumik kaammattuutigineqartariaqarpoq aningaasatigut kingunerisassat siunnersuutip saqqummiutinnginnera sioqqulluarlugu §

37 naapertorlugu apeqquteqarnikkut imaluunniit Inatsisartut ataatsimiititaliaasa allattaannut saaffiginnilluni qulaajarneqareersimasarnissaat.

A. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip timitalerneqarneranut atatillugu pisortanut, tassa Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu, aningaasatigut kingunerisassat allaaserineqassapput. Taamatut allaaserinninnermi aningaasanut inatsimmi immikkoortunut agguataarisimaneq, tassa ingerlatsinermut aningaasaliissutinut, inatsisitigut pisussaaffittut aningaasaliissutinut, tapiissutitut aningaasaliissutinut, sanaartugassanut aningaasaliissutinut aamma isertitassatut aningaasaliissutinut, najoqqutarineqarsinnaavoq.

Pissutsit makku ilaatigut isumaliutigineqarsinnaapput aningaasartalerneqarlutillu:

- Siunnersuutip piviusunngortinneqarnera allaffissornikkut immikkoortunik nutaanik imaluunniit immikkoortut atuutereersut annertusineqarnerannik malitseqassava? Taamaattoqassappat Qitiusumik allaffeqarfinni kommuniniluunniit AC-tut ukiumut atorfiit á 500.000 kr. qassit tamatumunga atorineqassappat?
- Nutaanik sulisussarsiorariaqassava – tamannalu piviusorsiorpa/ajornanngila?
- Atortussat nutserneqartassappat?
- Isumasioqatigiittoqartassava?
- Paasisitsiniaasoqassava?
- Atortussanik naqiterisoqassava?
- Angalanernut unnuinernullu aningaasartuuteqartoqassava?
- Sanaartornernut aningaasartuuteqartoqassava?
- Malitsitut ingerlatsinermut aningaasartuuteqartoqartassava? (Innaallagialu, imeq, kiassarneq, pequtit, aputaajaaneq, eqqiaaneq, sulisoqarnermut aningaasartuutit imaluunniit immikkut ininut aningaasartuutit)
- Qarasaasianut nutaanut periaatsilluunniit allannngortinneqarnerinut aningaasartuuteqartoqassava?
- Suliniut kommuninut Namminersorlutillu Oqartussat akornanni suliassat agguataarneqarsimanagerannut naapertuuppa kommuninullu ataatsimoortumik tapiissutinut sunniuteqassava?
- Qulaani taaneqartut inuiaqatigiinni pisuussutit agguataarneqarnerat eqqarsaatigalugu eqqarsarnartoqarpa?

Kiisalu ilanngullugu isumaliutigineqassaaq aningaasartuutit taakku tamarmik qanoq aningaasalersorneqassanersut. Suliniutit aallartinneqareersut ass. nutaanik pingaarnersiorneqassappat imaluunniit Aningaasanut inatsimmi aningaasartuutissat qaffanneqaannassappat?

Suliniutini ukiuni arlalinni aningaasartuuteqarfiusussani ilanngullugu aamma takuneqarsinnaasariaqarpoq ukiuni pineqartuni tamani aningaasartuutit taakkuinnaassanersut allanngorassanersulluunniit.

Kiisalu aamma nalilerneqassaaq siunnersuutip atuutilerfissaatut eqqarsaatigineqartoq pisortat ingerlatsineranni pisariaqanngitsumik allaffissornikkut pisarissersuutaassanersoq.

B. Namminersorluni inuussutissarsiuuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip pingaarnertut siunertarippagu inuussutissarsiummik ingerlataqarnermut atugassarititaasunik allannngortitsinissaq taava siunnersuutip tunngavilersorneqarnera inuussutissarsiornermi aningaasaqarniarnermut kingunerisassanik naliliinermik

ilaqartariaqarpoq. Kingunerisassat piffissap ingerlanerani allanngorassappata imaluunniit inuusutissarsiutinut aalajangersimasunut tunngappata taakku immikkut allaaserineqartariaqarput. Aningaasatigut kingunerisassat pissarsiviusumik toqqaannartumik toqqaanngitsumillu (malitsigisatut) kingunerisassanut immikkoortiterneqarsinnaapput.

Toqqaannartumik kingunerisassat tassaapput aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinneqarnerata malitsigisaanik suliffeqarfiit aningaasartuutaannut isertittagaannulluunniit toqqaannartumik allannguutit. Tamatumani assersuutigalugu taaneqarsinnaapput suliffeqarfiit aningaasartuutigisartagaasa annikillinissaat ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaata appartinneqarnissaanik siunnersuutigineqarnerata malitsigisaanik. Kingunerisat taamaattut tamatigut illuatungilerneqartussaapput pisortat taamaqataannik isertittagaasa annikinnerulernerinik assersuutigalugu akileraarutitigut akitsuutitigullu isertitat ikilinerisigut.

Toqqaanngitsumik (malitsigisatut) kingunerisassat tassaapput suliffeqarfinni imaaliallaannaq aningaasartuutit isertitalluunniit imaaliallaannaq pisortani aningaasartuuteqarnerulernermik isertitaqarnerulernermilluunniit illuatungilerneqartussaangitsut. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaapput avatangiisinut imaluunniit sullivinni avatangiisit pitsanngorsarneqarnissaanik piumasaqaatit suliffeqarfinnut innarluutilinnut piukkunnartunik pilersitsinermut aningaasartuuteqarnerunissamik suliffeqarfinnik pisussaaffiliisut tunngavigalugit aningaasartuutit.

Ass. akissarsiaqartitsinikkut atorfeqartitaanikkullu pissutsinut, naatsorsuutit saqqummiunneqartarnerannut, kaaviiartitanut tunisassiornermullu, nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffinnut il.il. killissarititaasut allanngortinneqarpata taakku suliffeqarfinnut toqqaannartumik toqqaanngitsumilluunniit kinguneqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

C. Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat. Innuttaasunut allaffissornikkut piumasaqaatit annertusinissaat annikillinissaalluunniit naatsorsuutigineqarpata tamanna allaaserineqartariaqarpoq. Allaffissornikkut kingunerisassat pissarsiviusumik naatsorsorneqarsinnaapput piffissamut innuttaasunut atugassaannut aalajangersakkap naammassinissaanut, ass. pisortani oqartussanut paasissutissanik nassiussinermut.

Siunnersuutip innuttaasunut allaffissornikkut kingunerisassaasa sukumiinerusumik allaaserineqarnerani allatigut siunnersuutip pissusia aallaavusariaqarpoq.

3. Maleruagassat atuutereersut

Maleruagassat atuuttut suunersut misissoruk, taamaaliornikkullu maleruagassat atuutereersut atuutilersinneqarnissaasa siunnersuutiginnissaa pinngitsortillugu.

4. Kina oqartussaava?

Suliassaqarfimmi aalajangiiffigisassatut siunnersuutissatut pineqartumut Namminersorlutik Oqartussat maleruagassanik aalajangersaanissamut oqartussaaffeqarnerisut isumaliutersuuti-giuk. Tamakka tassaasinnaapput pissutsit namminersorlutik oqartussat oqartussaaffigineqanngitsut aammalu assersuutigalugu Folketingip kisimi maleruagassiuussinnaasai. Tamakku assersuutigalugu tassaasinnaapput eqqartuussiveqarnermut eqqartuussivinnullu tunngasut. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit nunatsinniluunniit eqqartuussisarnermik inatsit Inatsisartut allanngortissinnaanngilaat. Akerlianik inatsisit taakku allanngortinneqarnissaat pillugu danskit naalagaaffiannik isumaqatigiinniarnert aallarteqqullugit Naalakkersuisut Inatsisartunit peqquneqarsinnaapput. Tamakku assersuutigalugu tassaasinnaapput suliffeqarnermi pissutsit Inatsisartut aalajangiinerisigut inatsisiliunneqarsinnaanngitsut.

5. Inatsisinut atuuttunut akerliuneq

Siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmut, Inatsisinut Tunngaviusunut nunaluunniit tamalaat akornanni pisussaaffinnut (isumaqatigiissutinut) akerliunersoq isumaliutersuutigiuk. Siunnersorneqarnissaq siunertaralugu ataatsimiititaliami allatsit aperisinnaanerit atorluaruk.

6. Siunnersuutip qulequtaata oqaasiliorneqarnera

Siunnersuutivit qulequtaata sapinngisamik erseqqissuutikkukku inatsisiliorfissatut sulissutigeqqusavit piviusunnigortinnissaanut – siunnersuut akuersissutigineqassappat – Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarnissaat qulakkeerluarnerusinnaavat.

Assersuutigalugu "Pensionisiallit tamarmik pitsaasunik atugassaqartinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat" pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisunik pisussaaffiliinissamut erseqqarluppallaarpoq. "Atugassat pitsaasut" qanoq paasineqassanersut oqallisigiuarneqarsinnaavoq. Taamaattumik siunnersuut taamaattoq taasisutissatut atussallugu tulluarnaviangilaq Inatsisartullu Siulittaasoqarfiannit itigartitsissutigineqarnissaa ilimanartorujussuulluni.

7. Siunnersuutit siusinnerusukku saqqummiunneqartut

Siunnersuutigineqartup assinganik qinigaaffiup atuuttumi siunnersuuteqartoqarsimanersoq misissoruk. Piffissap ingerlanerani pissusiviusut (Inatsisartuniluunniit aalajangiisarnikkut amerlanerussuteqartitsisarneq) annertuumik allannguuteqarsimangippata siunnersuullu siusinnerusukku itigartitsissutigineqarsimappat, taama pisoqaqqinnissaa ilimanaateqartorujussuuvoq. Pisariaqartikkukku ataatsimiititaliami allatsi aperisinnaavat.

8. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit teknikimut tunngassuteqartut

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit teknikimut annertuumik tunngassuteqartut, minnerunngitsumik tamatuma peqatigisaanik naalakkersuinikkut suliaqartunit eqqumaffigineqanngikkunik soqutigineqanngikkunillu, Inatsisartunit oqaluuserineqarnissamut piukkunnarneq ajorput. Assersuutigalugu inuussutissanut akuutissap E 517-ip atorneqartarnerata inerteqqutigineqalernissaa kissaatigigukku imaluunniit sunngiffimmi atugassatut illuutigisat naqqersuutaasa qisunnik minnerpaamik 13 millimeterinik issussusilerneqartarnissaat kissaatigigukku Naalakkersuisut isumaqataanissaat anguniarlugu Inatsisartut ataatsimiittarfianni ilumut (amerlasuutigut piffissamik annertuumik atuiffiusartumik) oqaluuserineqartariaqarnerisooq isumaliutigisariaqarpat. Siunnersuutigisat tunngavilersorluarsimagukku taassuma assinga angusinnaavat Naalakkersuisunut allakkatigut apeqquteqarnikkut: "Akuutissap E 517-ip atorneqartarnerata inerteqqutigineqalernissaa Naalakkersuisunit isumaliutigineqalersaarpa?" Apeqqummut tunngavilersuummi taamatut inerteqquteqalernerup pitsaaqutissai nassuiarsinnaavatit.

9. Ataatsimiititaliap allattaanik ikiorteqarneq

Apeqqutinik, siunnersuutinik il.il. suliaqalernerni partiip allaffiata ikiuussinnaanera siullertut atoruk. Tamatuma kingorna aalajangiiffigisassatut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu ataatsimiititaliap allattaa ikiortaasinnaavoq, eqqaamalluguli ulloq tunniussereerfissaq sioqqulluarlugu ataatsimiititaliami allatsimut saaffiginnittariaqaravit (Inatsisartut ataatsimiinnissaata aallartinnissaa minnerpaamik sapaatit akunnerinik arfineq marlunnik sioqqullugu, ajornanngippalli siusinnerujussuakkut).

10. Siunnersuutinik nassiussineq

Eqqaamajuk siunnersuutit Inatsisartut Allattoqarfiannut emailimut ilanngullugu elektroniskimik

nassiutissagakku. Tamanna partiit allatseqarfii aqutigalugu pigajupparpoq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip aallartissutigisinnaasaatut assersuut:

23. september 2010¹

UKA 2010/XX²

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

[.....] Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut ³

Inatsisartunut ilaasorta [Siunnersuuteqartup aqqa], [Siunnersuuteqartup partii ilaasortaaffia] ⁴

Tunngavilersuut:⁵

Nassuiaatit

1. Ulluliunneqartoq tassaavoq ulloq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip Inatsisartut Allattoqarfiannut nassiunneqarnerata ullua.
2. Aalajangiiffigisassatut siunnersuummut ullormut oqaluuserisassani normuliunneqartoq ilanngullugu Inatsisartut Allattoqarfiannit immersorneqassaaq. UPA tassaavoq upernaakkut ataatsimiinneq, UKA-li tassaalluni ukiakkut ataatsimiinneq.
3. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip qulequtaa ima aallartinneqassaaq "...Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut" silittumillu allanneqassallutik.
4. Siunnersuuteqartup taaguutaa, aqqa partii ilaasortaaffia apeqqutip sammineqartup qulequtaa ataatungaani ungaluusap iluani nalunaarneqassapput. Partii ilaasortaaffittut nalunaarneqartoq tassaasinnaavoq "Siumut", "Inuit Ataqaatigiit", "Atassut", "Demokraatit", "Partii Inuit", "Partii Naleraq" imaluunniit "attaviitsoq".
5. Immikkoortumut, apeqqutip sammineqartup tunngavilersuutaanik nassuiaateqarfiusumut, qulequtaq silittumik allanneqassaaq. EQQAAMALLUGU siunnersuutip aningaasatigut allaffisornikkullu kingunerisassai nassuiarneqassammata.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit – Eqqaamasassat nalunaarsorsimaffiat

1. Tunniussivissatut killiliunneqartoq.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit kingusinnerpaamik Inatsisartut ataatsimiinnissaata aallartinnissaa sapaatit akunnerinik tallimanik sioqqullugu, kissaatiginarlunili aallartitsinnagu, tunniunneqarsimassapput.

2. Ilusiliinissamut piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanissaat.

Allannissaanut najoqqutassiaq atoruk aammalu partiit allatseqarfiinik ataatsimiititaliallu allat-taanik ikiorteqarsinnaaneq atorluaruk. Ilusiliinissamut piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanngip-pata ullormut oqaluuserisassanut siunnersuutip Inatsisartunit oqaluuserineqarneranut atatillugu siunnersuut itigartitsissutigineqartussatut Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit inassutigineqas-saaq.

3. Oqallisigitikkumasat maannakkorpiaq pisunut attuumassuteqarnersoq inuiaqatigiillu eqqarsaatigalugit pingaaruteqarnersoq isumaliutersuutigiuk.

Oqallisigitikkumasaq maannakkorpiaq pisunut annertunerpaamik attuumassuteqarpat inuiaqati-giinnullu siamasissumik pingaaruteqarpat Inatsisartut ataatsimiinnerminni oqaluuserisassaannut ilanngunneqarnissaa ilimanarnerussaaq. Siunnersuutit najukkami pissutsinut taamaallaat tunn-gasut aallavittut isigalugu Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit itigartitsissutigineqarnissaat naat-sorsuutigineqartariaqarpoq. Aamma taamaappoq siunnersuutit "imakippallaat" pillugit. Assersuu-tigalugu Kangaatsip eqqaani appat ikiliartornerannit timmissat imarmiut nungutaanissaminnut ulorianartorsiortut qanoq pitsaanerpaamik ikiliartorunnaarsinneqarsinnaanerata apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissiatut siunnersuutigissallugu pitsaanerussaaq.

Pissutsit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut naammattumik tunngaviliisuunngitsut sammineqarnissaat kissaatigigukku taarsiullugu Naalakkersuisunut allakkatigut apeqquteqar-nikkut pissutsit pineqartut soqutigineqalersissinnaavatit. Apeqqutip taamatullu Naalakkersuisut akissuteqaataasa elektroniskimik nuutinneri Inatsisartuni ilaasortaqaatinnut agguanneqassap-put. Tusagassiorfinnut nalunaaruteqarnikkut tusagassiorfiit soqutiginnilersissinnaavatit.

4. Siusinnerusukkut oqallinnerit

Sammineqartoq Inatsisartunit siusinnerusukkut oqallisigineqarsimanersoq misissoruk. Sammisat ukiuni kingullerni Inatsisartuni oqallisigineqarsimasut ullormut oqaluuserisassatut ilannguteqqin-neqarsinnaanerata aallaavittut isigalugu naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq. Pisariaqartikkukku ataatsimiititaliami allatsi imaluunniit partiip allatseqarfia aperisinnaavat.

5. Ataatsimiititaliami allatsimik ikiorteqarneq

Apeqquteqat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu partiip allaffianik siullertut ikiorteqartarit. Tamatuma kingorna apeqqutaat aallaavigalugu oqallinnis-samik siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu ataatsimiititaliami allatsi ikiunnissamut piareersimassaaq. Eqqaamalluguli ulloq tunniussereerfissaq sioqqulluarlugu ataatsimiititaliami allatsimut saaffiginnittariaqaravit (Inatsisartut ataatsimiinnissaata aallartinnissaa minnerpaa-mik sapaatit akunnerinik arfineq marlunnik sioqqullugu, ajornanngippalli siusinnerujussuakku).

6. Siunnersuutininik nassiussineq

Eqqaamajuk siunnersuutit Inatsisartut Allattoqarfiannut elektroniskimik emailimik ilalerlugu nassiutissagakku. Tamanna partiivit allatseqarfia aqqutigalugu nalinginnaasumik pisarpoq.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutip iluserisassanut assersuut:

23. september 2011¹

UPA 2011/XX²

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

...pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut [apeqquteqaat aallaavigalugu oqaluuseritikkumasaq] ³

(Inatsisartunut ilaasorta [Siunnersuuteqartup aqqa], [Siunnersuuteqartup partii ilaasortaaffia]) ⁴

[Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisitigitikkumasamut tunngavigineqartup itisilerlugu nassuiaatigina] ⁵

Allatanut nassuiaatit

1. Ulluliunneqartoq tassaavoq ulloq siunnersuutip Inatsisartut Allattoqarfiannut nassiunneqarnerata ullua.
2. Siunnersuummut ullormut oqaluuserisassani normuliunneqartoq ilanngullugu Inatsisartut Allattoqarfiannit immersorneqassaaq. UPA tassaavoq upernaakkut ataatsimiinneq, UKA-li tassaaluni ukiakkut ataatsimiinneq.
3. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutip qulequtaa ima aallartinneqassaaq "...pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut" apeqquteqaallu aallaavigalugu oqallisigineqartussatut siunnersuutigisami sammineqartup naatsumik ersarissumillu nalunaarneqarneranik malitseqartinneqassalluni. Qulequtaa ersarissunngorlugu allanneqassaaq.
4. Siunnersuuteqartup taaguutaa, aqqa partii ilaasortaavia apeqqutip sammineqartup qulequtaata atsinnguani ungaluusap iluani nalunaarneqassapput. Partii ilaasortaaffittut nalunaarneqartoq tassaasinnaavoq "Siumut", "Inuit Ataqaatigiit", "Atassut", "Demokraatit", "Partii Inuit", "Partii Naleraq" imaluunniit "attaviitsoq".
5. Itisilerutaasumik nassuiaat immikkut qulequtsernagu aallartinneqassaaq. Itisilerutaamik nassuiaatip apeqqutinut aalajangersimasunut Naalakkersuisut oqaaseqaateqarnissaannik kaammattuut imarigajuppaa (Taamaattumillu "apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnermik" taaguuteqarpoq).

Apeqquyteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutip aallartissutigisinnaasaatut assersuut:

15. juni 2009

UPA 2009/XX

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquyteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

...pillugu apeqquyteqaat allaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut [apeqquteqaat aallaavigalugu oqaluuseritikkumasaq]

Inatsisartuni ilaasorta [Siunnersuuteqartup aqqa], [Siunnersuuteqartup partii ilaasortaaffia]

[Apeqquyteqaat aallaavigalugu oqallisitigitikkumasamut tunngavigineqartup itisilerlugu nassuiaatigina]

Naalackersuisunut apeqqutit – Eqqaamasassat nalunaarsorsimaffiat

1. Tunniussivissatut killiliunneqartoq

Naalackersuisunut apeqqutit Inatsisartut ataatsimiinneranni taamatullu ataatsimiinnerisa avataasigut tunniussivissamik piumasaqaatitaqanngitsumik saqqummiunneqarsinnaapput. Qini-sinissamik nalunaaruteqartoqarnerata kingorna piffissaq eqqaassanngikkaanni; tamatumani Inatsisartut atuukkunnaartutut isigineqartarlutik, taamaattumillu apeqqutunik nassiussisoqarsinnaani; Inatsisartut nutaat katiterneqarneranni aatsaat nassiussisoqarsinnaammat.

Apeqqutit naatsuussapput, tigussaasuussapput, aalajangersimasumik oqaasiliorneqarsimassapput kiisalu tunngavilersuummik ilaqartinneqartassallutik.

Apeqqutunik akissuteqartarneq annertuumik allaffissorneraqartarmat apeqqutunik nassiussinginnermi misissorneqartassaaq apeqqutunik assingunik assingusunilluunniit siusinnerusukkut apeqquyteqartoqarsimanersoq imaluunniit apeqqutit aqqutissat allat atorlugit akissuteqarfigineqarsinnaanersut, assersuutigalugu Aningaasanut inatsimmi imaluunniit nanoq.gl-imi ujarlernikkut.

2. Inatsisartut Allattoqarfiat aqqutigalugu apeqqutunik nassiussineq

Eqqaamallugu Naalackersuisunut apeqqutit Inatsisartut Allattoqarfiannut tunniunneqartussaamata, tassani toqqorneqarnissaat, Naalackersuisunut nassiunneqarnissaat kiisalu nuutinneqarnerisa Inatsisartuni ilaasortanut agguanneqarnissaat isumagineqassammata. Apeqquyteqaat emailimut ilanngullugu nassiunneqassaaq.

3. Ataatsimiitaliami allatsimit ikiorteqarneq

Naalackersuisunut apeqqutip suliarineqarneranut atatillugu partiip allaffianik siullertut ikiorteqartarit. Tamatuma kingorna apeqqutaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu ataatsimiitaliami allatsi ikiuunnissamut piareersimassaaq. Eqqaamalluguli apeqqutip Inatsisartut oqaluuserisassaannut ilanngunneqarnissaa kissaatigineqarpat Inatsisartut ataatsimiinnissaata aallartinnissaa minnerpaamik sapaatit akunnerinik 7-inik sioqqullugu ataatsimiitaliami allatsimut saaffiginnissagavit (oqaasiinnaat atorlugit saqqummiussineq).

Naalakkersuisunut apeqqutip aallartissutigisinnaasaatut assersuut:

14. juni 2009¹

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalakkersuisunut apeqqut: [Siunnersuuteqartup apeqqutaa] ²

Inatsisartuni ilaasortaq [Siunnersuuteqartup aqqa], [Siunnersuuteqartup partii ilaasortaaffia] ³

Tunngavilersuut: ⁴

[Siunnersuuteqartup apeqqummik saqqummiussinnerminut tunngaviusoq pillugu nassuiaataa]

Allatanut nassuiaatit

1. Ulluliunneqartoq tassaavoq ulloq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip Inatsisartut Allattoqarfiannut nassiunneqarnerata ullua.
2. Apeqqutip qulequtaa ima aallartinneqassaaq "Naalakkersuisunut apeqqut:" ersarissunngorlugulu allanneqassalluni.
3. Siunnersuuteqartup taaguutaa, aqqa partii ilaasortaavia apeqqutip sammineqartup qulequtaata atsinnguani ungaluusap iluani nalunaarneqassapput. Partii ilaasortaaffittut nalunaarneqartoq tassaasinnaavoq "Siumut", "Inuit Ataqtigiit", "Atassut", "Demokraatit", "Partii Inuit", "Partii Naleraq" imaluunniit "attaviitsoq".
4. Immikkoortumut, apeqqutip sammineqartup tunngavilersuutaanik nassuiaateqarfiusumut, qulequtaq ersarissunngorlugulu allanneqassaaq.

Inatsisartut Allattoqarfiannit
saqummersinneqartoq
December 2014

Assit tamarmik: Inatsisartut Allattoqarfiat
Inatsisartut Allattoqarfiat · Postboks 1060 · 3900 Nuuk
inatsisartut@inatsisartut.gl · www.inatsisartut.gl

Inatsisartut · Postboks 1060 · 3900 Nuuk
Telefon +299 34 50 00
inatsisartut@inatsisartut.gl · www.inatsisartut.gl